Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 1967 йил 13 май, шанба ◆ № 111 (13.671). ◆ БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЧУҚУР МИННАТДОРЧИЛИК

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети СССР космонавт учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, инженер-полковник В. М. Комаров «Союз-1» космик кемасида синов парвозини тугаллаган вақтда фожиона ҳалок бўлганлиги муносабати билан ўз таъзияларини юборган Совет Иттифоқининг барча партия, совет ва жамоат ташкилотларига, корхона ва муассасаларнинг коллективларига, айрим гражданларига, шунингдек қардош марксчи-ленинчи партияларнинг Марказий Комитетларига, социалистик ва бошқа дўст мамлакатларнинг ҳукуматларига, чет давлатларнинг давлат ва ҳарбий арбобларига, дипломатик ваколатхоналарига, жамоат ташкилотларига ва айрим гражданларига самимий ташаккур ва чуқур миннатдорчилик билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР МУДОФАА МИНИСТРЛИГИ ҲАМДА СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ БОШ СИЁСИЙ БОШҚАРМАСИДАН

СССР Мудофаа министрлиги ҳамда Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти бош сиёсий бошқармаси СССР космонавт учувчиси, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, инженер-полковник Владимир Михайлович Комаров «Союз-1» космик кемасида синов парвозини тугаллаган вақтда фожиона ҳалок бўлганлиги муносабати билан ўз таъзияларини юборган партия, совет ва жамоат ташкилотларига, меҳнаткашларнинг коллективларига, ҳарбий қисмлар ва ҳарбий ўқув юртларининг шахсий составига, барча совет гражданларига, шунингдек социалистик мамлакатлар ва бошқа мамлакатларнинг ҳарбий арбобларига ва дипломатик ваколатхоналарига, СССРдаги ваколатхоналар ҳузуридаги ҳарбий, ҳарбий-ҳаво ва ҳарбий-денгиз атташеларга чуқур ташаккур ва миннатдорчилик изҳор қиладилар.

ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

БОЛГАР-СОВЕТ ДЎСТЛИГИ МИТИНГИ

СОФИЯ, 12 май. ТАСС махсус мухбирлари А. СЕМЕНОВ ва Д. БОЧАРОВ хабар берадилар.

Бугун Софияда болгар — совет дўстлигига бағишланган жуда катта митинг бўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясини ва дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида эндигина имзоланган янги болгар — совет шартномасини табрикламоқ учун пойтахт аҳолисидан 200 мингга яқин киши 9 сентябрь майдонига ва унга туташиб кетган кўчаларга тўпланишди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари, Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живков, Халқ Мажлиси Президиумининг Раиси Георгий Трайков ва Болгариянинг бошқа раҳбарлари роса соат 12 да Г. Димитров мавзолейи трибунасида пайдо бўладилар.

Майдон узра гулдурос қарсаклар янграйди, «Ура» садолари эшитилади ва «Абадий дўстлик!», «КПСС — БКП!», «Совет халқига қардошлик саломи!» деган кучли хитоблар эшитилади.

Митингни Болгария Компартияси шаҳар комитетининг биринчи секретари Стефан Василев очади. У, совет меҳмонларини қизғин табриклайди. София меҳнаткашлари, деди у, социализм қурилишида бизга кўрсатаётган беғараз, саҳий, қардошларча ёрдамингиз учун Сизга ва Сиз орқали ўз халоскаримиз — совет халқига ўзининг чексиз қизғин миннатдорчилигини билдиради.

Митингда металл қирқиш станоклари заводининг фрезерчиси К. Жатев, Казичене қишлоғидан қишлоқ ёшларининг вакили агроном Василка Владимирова, студент Краси Деветакова ва Болгария ёзувчилар союзининг раиси Георгий Жагаров табрик нутқи сўзладилар.

Митингда тўпланганлар томонидан қизғин кутиб олинган Тодор Живков нутқ сўзлади.

Шаҳар халқ советининг раиси Г. Петковнинг шаҳар советининг мажлисида Л. И. Брежневга Болгария пойтахти — София шаҳрининг фахрий граждани номини бериш тўғрисида қарор қабул қилинганлиги ҳақидаги ахборотини митинг қатнашчилари қизғин маъқуллаб, шоду хуррамлик билан кутиб оладилар.

Л. И. Брежнев ўзини социалистик Болгария пойтахтининг фахрий граждани қилиб сайлаб, юксак ҳурмат кўрсатилганлиги учун самимий ташаккур билдирди.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг нутқини илиқ кутиб оладилар. «Ура» овозлари узоқ вақт тинмайди. Митинг қатнашчилари: «Абадий дўстлик!», «Яшасин КПСС!», «Совет халқига шон-шарафлар! хитобларини айтадилар.

Митинг партия гимни «Интернационал»ни ижро этиш билан тугади.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ

Азиз ўртоқ Живков!
Азиз ўртоқ Трайков!
Азиз ўртоқлар!

Аввало, ҳаммамиз учун шу қадар муҳим воқеа—Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзоланган кунда болгариялик кардошларимиз — София шаҳрининг меҳнаткашлари билан учрашиш имкониятига эга бўлганлигимиз учун совет партия-ҳукумат делегациясининг барча аъзолари номидан сидқидилдан мамнун эканлигимизни изҳор қилишга ижозат бергайсиз. Бу ерда бизнинг партиямиз, мамлакатимиз ва халқимиз номига айтилган самимий сўзлар учун бизнинг ташаккуримизни қабул этгайсиз. Сизларнинг гўзал мамлакатингизда совет халқининг вакиллари очиқ кўнгиллик ва қардошлик билан кутиб олинаётганлигини бутун дилимиздан ҳис қилиб турибмиз. Қизғин учрашувлар, дўстона табассумлар, совет кишиларига билдирилган эзгу истаклар—шуларнинг ҳаммаси халқларимизни мангуликка бирлаштирган катта ва бузилмас дўстликнинг тимсолидир. Сизларга, азиз ўртоқлар, бутун болгар халқига ва унинг шонли авангарди — Болгария Коммунистик партиясига Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан, Совет ҳукуматидан, ҳаммамизнинг ялпи ишимиз — социализм ва коммунизм иши учун курашдаги биродарларингиз ва сафдошларингиз бўлмиш барча совет кишиларидан кардошлик саломи топширишга рухсат бергайсиз.

Бугун имзоланган янги шартнома — мамлакатларимиз халқлари ҳаётидаги тарихий воқеадир. 1948 йилда тузилган бундан олдинги шартномада ифодаланган ҳар томонлама болгар—совет ҳамкорлиги сиёсатини бу шартнома мустаҳкамлайди ва янада ривожлантиради. Янги шартнома дўстлигимиз ва ҳамкорлигимизни тағин ҳам юксак поғонага кўтаради. Совет-болгар муносабатларининг ана шу программ ҳужжати социалистик мамлакатларимизнинг бутун ривожи давомида, партияларимиз ва ҳукуматларимизнинг қардошлик алоқаларимизни мустаҳкамлашга қаратилган бутун фаолияти давомида тайёрлаб келинди.

Йигирма йил мобайнида мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги муносабатларни марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари асосида ривожлантириш ва мустаҳкамлаш соҳасида жуда катта иш қилинди. Бу иш аввал бошданоқ мустаҳкам негизга таянди. Халқларимиз ўртасидаги самимий дўстлик анъаналари Болгария билан Россиянинг узоқ тарихий ўтмишидан бошланган.

Болгарияни чет эллик босқинчилардан озод қилиш учун биргаликда олиб борилган курашда ўз жонларини қурбон қилган Россия ва Совет Иттифоқи жангчиларининг ҳоки-поки сизнинг элингизда сақланмоқда. Шипка, Плевна деган номлар болгар кишиси учун ҳам, совет кишиси учун ҳам баббаравар азиздир. Бу номлар — озодлик учун курашда тўкилган қон билан мустаҳкамланган халқларимиз қардошлигининг абадий, мўътабар ёдгорликларидир. Болгар халқи халқимизнинг фарзандлари хотираси билан, қардошларча дўстлигимиз анъаналари билан боғлиқ бўлган нарсаларнинг ҳаммасини нақадар ардоқлаб ва меҳр-муҳаббат билан асраб келаётганлигини совет кишилари биладилар. Кучларимизнинг туганмас чашмаси бўлган ана шу анъаналарни ардоқлаб ва кўпайтириб келаётганлигингиз учун азиз ўртоқлар, сизга раҳмат айтамиз.

Совет—болгар шартномаси урушдан кейинги йилларда тузилган ва социалистик йўлга тушиб олган халқлар ўртасидаги янги муносабатларни ифодалаган дастлабки давлат ҳужжатларидан. Улуғ Октябрь революцияси ғалабасидан сўнг инсоният тарихидаги жуда катта воқеани: жаҳон социализм системаси вужудга келганлигини нишонлаган ҳужжатлардан бири бўлди.

Болгария билан СССР ўртасидаги, бошқа социалистик мамлакатлар ўртасидаги шартнома асосидаги муносабатлар социалистик интернационализм принциплари негизига қурилган бўлиб, ҳамдўстлигимизни мустаҳкамлашнинг таъсирчан сиёсий қуролини, вужудга келаётган проблемаларни биргаликда ҳал қилишнинг аниқ механизмини яратиб берди, ўзаро мажбуриятларни, сиёсий, иқтисодий ва бошқа хил алоқаларни ривожлантиришнинг асосий йўлларини белгилаб берди.

Социалистик ҳамдўстлик тараққиётининг тарихий тажрибаси шартнома асосидаги барқарор алоқаларнинг мунтазам системасига бўлган зарурат камайиб бормай, балки, аксинча, социализм мамлакатлари ривожланган сайин, улар ўртасидаги алоқалар ва ҳамкорлик чуқурлашган сайин бундай зарурат ортиб боришини яққол кўрсатди.

1948 йилги совет—болгар шартномаси иккала мамлакатимиз халқлари турмушидагина муҳим воқеа бўлиш билангина чекланиб қолгани йўқ. Айни вақтда бу шартнома социализм мамлакатлари сиёсий ҳамкорлигининг энг муҳим бўғинларидан бири бўлди. Социалистик ҳамдўстлик эндигина таркиб топа бошлаган ўша йилларда барча социалистик давлатларнинг яқин иттифоқи ва ҳамкорлиги жаҳон социализми ғалабаларини ҳимоя қилиш ишида муҳим омил бўлди. Социалистик давлатлар ҳамжиҳатлик билан ҳаракат қилиб, бир-бирларининг мададига, интернационал бирдамликка таяниб, қисқа муддатларда уруш етказган жароҳатларни тузатиб олишга ва чуқур социал ўзгаришларни бошлаб юборишга муваффақ бўлдилар.

СССР билан ўш социалистик Болгария ўртасида биринчи шартнома тузилган 1948 йилда болгар халқининг улуғ фарзанди, жаҳон коммунистик ҳаракатининг атоқли раҳбарларидан бири Георгий Димитров, бу шартнома «халқларимиз ўртасидаги қардошларча ўзаро муносабатларни ривожлантириш учун янги порлоқ истиқболлар очиб беради», деб айтган эди. Ўртоқ Димитров айтган истиқболлар эндиликда воқеликка айлантирилди. Шартнома болгар—совет дўстлигини мустаҳкамлаш ишига яхши хизмат қилди. Бу дўстлик халқларимизнинг амалий ҳамкорлигида, уларнинг биргаликда қилаётган ишида, социалистик ва коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда намоён бўлмоқда.

Тўла тенг ҳуқуқийлик, чуқур ўзаро ҳурмат, самимий дўстлик ва ўртоқларча ўзаро ёрдам принципларига, хуллас, социалистик интернационализм принципларига қурилган болгар—совет муносабатлари социализм мамлакатлари ўртасидаги чинакам қардошлик алоқаларининг намунаси бўлиб қолди.

Ўртоқлар, биз бу ерга Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Болгария Халқ Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан келдик. Бизнинг делегациямиз партия-ҳукумат делегациясидир. Бу—бежиз эмас. Айни коммунистлар—совет коммунистлари ҳам, болгар коммунистлари ҳам халқларимиз дўстлигини мустаҳкамлаш учун курашда авангард бўлиб қолган сиёсий кучлардир. Бу дўстлик Коммунистик партияларимизнинг жанговар бирдамлигида ҳам, ҳукуматларимизнинг қардошларча ҳамкорлигида ҳам, кўпдан-кўп жамоат ташкилотларининг яқиндан боғланган алоқаларида ҳам ўз ифодасини топмоқда. Бу дўстлик халқнинг орзу-умидларига мувофиқ бўлиб, Болгария ва Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг туб миллий ва интернационал манфаатларини акс эттиради. Башарти биздан: социалистик интернационализм нима? — деб сўраб қолгудек бўлсалар, биз: Болгария билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларга бир назар ташланг. Мана шу муносабатларнинг ўзи амалдаги социалистик интернационализмдир, деб жавоб берган бўлур эдик.

Бир-бирининг ишларига астойдил манфаатдорлик билан қараш мавжуд бўлса, дўстларнинг ҳар бир муваффақиятига хурсанд бўлсалар ва улар қийинчиликларга дуч келаётган бўлса, ранжийсан, Сизлар билан бизлар ана шундай дўстлармиз, азиз дўстлар. Биз бир-биримизнинг ишимизни ўз ишимиз деб қабул қиламиз. Бинобарин, бизларнинг вазифаларимиз муштарак, мақсадларимиз муштарак, идеалларимиз муштаракдир.

Сиз социализм йўлида эришган ҳақиқатан ажойиб зафарларингиз билан фахрланаркансиз, биз ҳам бу билан фахрланамиз. Бу муваффақиятлар янги Болгариянинг ишчилари, деҳқонлари, зиёлиларининг қунт ва илҳом билан қилган меҳнатлари натижасида қўлга киритилди. Бу муваффақиятлар ўз авангарди, Болгария Коммунистик партияси, унинг социализм учун синалган курашчи ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби ўртоқ Тодор Живков бошлиқ жанговар Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган болгар халқи танлаб олган йўлнинг тўғрилигидан яққол далолат бериб турибди. Шуни комил ишонч билан айтиш мумкинки, ҳозирги Болгарияда социализм қурилишини муваффақиятли тугаллаб, сўнгра коммунистик қурилиш йўлидан бундан буён ҳам олға бораверишш учун мустаҳкам негиз яратилган.

Халқ Болгариясини ривожлантиришнинг Коммунистик партиянгизнинг IX съездида белгиланган ва фанга асосланган программаси муваффақиятли бажарилишига сизлар билан бирга биз ҳам аминмиз.

Ҳозир совет халқи машғул бўлган ишлар тўғрисида ҳам бир неча оғиз сўз айтишимга ижозат бергайсиз. Бу йил бизнинг мамлакатимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини нишонлайди. Бизнинг партиямиз, совет давлатимиз ана шу шонли санага тайёргарлик кўрар эканлар, инсоният тарихида биринчи социализм мамлакати босиб ўтган йўл учун тарих олдида, бутун дунё ишчилар синфи олдида, барча дўстларимиз олдида ҳисоб берадилар.

Бизнинг ҳисобимиз — кундалик ишлардаги муваффақиятлар билангина чекланмаслиги ўз-ўзидан равшандир. Биз ўтмишда қолоқ бўлган мамлакатда тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг таянчи, озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган барча мазлумларнинг суянган тоғи бўлган қудратли социалистик давлат вужудга келтирганлигимиздан ҳисоб берамиз. Инсон инсонни эксплуатация қилишига абадий барҳам берган ва ўзининг бутун куч-ғайратини меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини қондиришга қаратувчи янги социалистик жамият барпо этганлигимиз—бизнинг ҳисобимиз бўлади. Энг адолатли ва энг мукаммал ижтимоий тузум — коммунизм қурилишини кенг авж олдиришга киришганлигимиз — бизнинг ҳисобимиз бўлади. Совет ҳокимияти йилларида вужудга келтирилган биринчи даражали индустрия, деҳқонларнинг тақдирини тубдан ўзгартириб юборишга имкон берган социалистик қишлоқ хўжалиги — бизнинг ҳисобимиз бўлади. Совет маданияти ва фани гуллаб-яшнатилганлиги, унинг муваффақиятлари бутун дунёда ҳақли равишда эътироф қилинганлиги — бизнинг ҳисобимиз бўлади. Совет кишиси, қизиқишлари кенг ва кўп қиррали, юксак маданиятли, чинакам интернационалист, коммунизм идеаллари учун ихлосманд сиёсий курашчи бўлган янги типдаги одам вояга етказилганлиги — бизнинг асосий ғалабамиздир.

Октябрь революцияси фақат бизнинг революциямиз эмаслигини биз, совет кишилари яхши тушунамиз. Октябрь революцияси бутун дунё меҳнаткашларининг мулкидир. Октябрь барча халқлар учун азиз ва мўътабардир, чунки Октябрь ғалабаси туфайли инсониятнинг капитализмдан социализмга ва коммунизмга ўтиш даври очилди. Октябрь социал ва миллий зулмнинг ҳамма формаларидан холи бўлган янги жамиятга, ҳамма нарса меҳнат аҳлининг манфаатларига хизмат қилдириладиган жамиятга йўл очиб берди.

Шу сабабдан халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати, бутун прогрессив инсоният Октябрь революциясининг юбилейини ўз байрами сифатида кутиб олмоқда.

Болгар халқи Октябрь юбилейини кенг кўламда ва тантанали нишонлашга тайёргарлик кўраётганлиги бизни ғоят хурсанд қилди. Бу юбилей жанговар интернационал бирдамлик байрами, болгар-совет дўстлиги мустаҳкамлигининг янги намойиши бўлишига шак-шубҳа қилмаймиз.

Юбилейлар нишонланаётган вақтда муваффақиятлар ва ютуқлар ҳақида гапириш одат бўлиб қолган. Дарҳақиқат, бу ўринда айтишга арзигулик гапларимиз кўп. Лекин биз коммунистлар, Ленининг ҳал қилинмаган вазифаларга бутун эътиборни қаратиш — юбилейни байрам қилишнинг энг яхши усули бўлади, деган доно сўзларини ҳеч қачон унутмаймиз. Бизда бундай вазифалар ва ҳал қилинмаган проблемалар бор ва биз уларни кўриб турибмиз. Катта ишлардан ўзини четга олаётганларда, эришилган натижалар билан кифояланиб қолаётганлардагина проблемалар бўлмайди. Сиз билан биз бўлсак, бир жойда туришни истамаймиз ва бир жойда турмаймиз ҳам.

Социализм — тарихдаги энг динамик жамиятдир. Революция кишиларнинг жуда катта оммасини ҳаракатга келтирди, ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларида уларнинг актив ижодий иштирок этиши учун шарт-шароит яратиб берди. Шу билан бирга революция социалистик экономиканинг ўсиши билан, социалистик ишлаб чиқариш усулининг ҳамма афзалликларидан энг самарали тарзда фойдаланишга интилиш билан, социалистик демократияни ривожлантиришнинг энг яхши формаларини қидириб топиш билан алоқадор, тобора янги-янги проблемаларни жамият олдига қўймоқда. Бу проблемаларнинг ҳаммаси ўз вақтида мулоҳаза қилишни ва ҳал этишни талаб қилади.

Биз янги-янги марраларни кўзламоқдамиз. Чунки халқимизнинг эҳтиёжлари ўсиб бормоқда, чунки биз социализм бера оладиган ҳамма афзалликларни, ҳамма неъматларни одамлар тўла-тўкис ҳис қилишларини истаймиз. Мен бу фикрни бир мисол билан тушунтириб ўтмоқчиман. Иккинчи жаҳон уруши арафасида бизнинг мамлакатимизда 18 миллион тонна пўлат эритилар эди. Шу ҳам катта ютуқ бўлиб туюлар эди. Урушдан кейинги даврда пўлат эритишни 60 миллион тоннагача кўпайтириш вазифаси қўйилган эди. Ҳозирги пайтда эса биз йилига 60 миллион тонна эмас, балки 100 миллион тонна пўлат эритмоқдамиз ва бу ҳам бизни қаноатлантира олмайди. Биз янги уфқларни кўриб турибмиз, янги истиқболларни белгиламоқдамиз. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида, ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида ҳам аҳвол шундай. Олға ва фақат олға бориш керак. Социалистик жамият фақат шу тариқа ривожлана олади.

Ўртоқлар! Жаҳон социалистик системаси йигирма йилдан буён мавжуддир. Бу давр ичида социализм мамлакатлари ўртасидаги муносабатлар узлуксиз ривожланди ва такомиллашди, бу муносабатлар янада етук ва кўп томонлама муносабатлар бўлиб қолди. Ҳамкорликнинг янги, янада юксак формаларини — ҳар бир мамлакат тараққиётини жадаллаштириш ва умуман ҳамдўстлигимизни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида жаҳон социализми резервларидан мумкин қадар яхшироқ фойдаланишга ёрдам берадиган формаларни ишлаб чиқиш зарурати туғилди.

Янги совет-болгар шартномаси мамлакатларимиз бир-бирларига тобора кўпроқ яқинлашиб бораётганлиги, болгар ва совет халқлари ўртасидаги ҳамкорлик ҳар томонлама ривожланиб бораётганлигининг қонуний натижасидир. Бу шартнома ўтган ўн йиллар мобайнида эришилган натижаларни мустаҳкамлаб, мамлакатларимизни бир-бири билан боғлаб турган қардошлик алоқаларини янада мустаҳкамлайди. Болгария билан Совет Иттифоқи ўртасидаги сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорликни ривожлантириш учун янги имкониятлар очиб беради.

(Давоми иккинчи бетда).

СОВЕТ—БОЛГАРИЯ ШАРТНОМАСИ ИМЗОЛАНДИ

СОФИЯ, 12 май. (ТАСС). Бугун бу ерда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзоланди. Шартнома 20 йиллик муддатга тузилди.

Шартномани Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров имзоладилар. Шартномани Болгария томонидан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живков имзолади.

Совет — Болгария ахбороти ҳам имзоланди.

ЎЗБЕКИСТОНДА ВЕНГРИЯ РЕСПУБЛИКАСИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

БУДАПЕШТ—ЖОНАЖОН ШАҲРИМ

...Култепалар, вайроналар, ўйдим-чуқурликлар. Иккинчи жаҳон уруши замбаракларини тинчиганда Будапешт ана шундай ҳолатда эди. Гитлерчилар Совет Армиясининг зарбига бардош бера олмай, орқага чекинаётиб шаҳарни йиртқичларча вайрон қилишар, уй-жойларга ўт қўйишарди. Улар Дунайдаги ажойиб кўприкни портлатиб юбордилар, кўплаб биноларни, архитектура ёдгорликларини ер билан яксон қилдилар. Фашист галаларнинг йиртқичлигига 1945 йилнинг 13 февралида барҳам берилди. Шу куни нацистлар Будапештдан суриб чиқарилди ва пойтахтимиз осмонида озодлик байроғи ҳилпирай бошлади.

Будапешт шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Лайош Келемен Будапешт шаҳри озод қилингандан кейин бу ерда рўй берган ўзгаришлар тўғрисидаги ҳикоясини шундай бошлади.

— Шаҳримизнинг 22 йиллик эркин ҳаётини жуда тез суръатлар билан қайта тиклаш ва янги қурилиш йиллари деб айтиш мумкин. Шаҳар тўла қайта тиклангунича қолмасдан бу ерда ўнлаб янги уй-жой массивлари бунёд этилди. «Валерия» посёлкасидаги ҳароба уйлар, капиталистик тузумдан мерос бўлиб қолган Будафок тоғли райони ертўлалари ўрнида янги, ҳозирги замон уй-жойлари қад кўтарди. «Валерия» посёлкаси ўрнида пойтахтимизнинг янги райони вужудга келди. Бу ерда 25 минг квартирага янги хонадонлар кўчиб кирди. Ўнлаб мактаб, касалхона, маданият уйлари, кинотеатрлар, боғлар, магазинлар қад кўтарди. Юз минг томошабинга мўлжаллаб Халқ стадиони қурилди, янги трамвай линиялари ётқизилди, ўн минглаб квартирага газ ўтказилди. Ҳаммадан ҳам будапештликлар пойтахт кўчалари ва майдонларида В. И. Ленинга, Совет Армиясининг халоскор жангчиларига, ўзимизнинг миллий қаҳрамонимиз Лайош Кошутга янги ҳайкаллар ўрнатилганидан бениҳоя хурсанддирлар.

Будапештни қайта тиклаш ва унинг қиёфасини ўзгартириш жараёнида шаҳар кишилари ҳам ўзгарди. Улар маънавий жиҳатдан ўсди, чиниқди, ўз шаҳрининг чинакам хўжайинчлари бўлиб қолдилар. Буни ҳамма соҳада сезиш мумкин.

Яна бир мисол. 1967 йил арафасида пойтахтимизнинг қоқ ўртасида — В. И. Ленин номли бульвар билан Ракоци проспекти кесишган жойда пиёдалар юрадиган янги туннель очилди. У жуда гўзал ва қулай иншоотдир. Поли ранг-баранг қилиб бўялган, деворларига витриналар қўйилган. Туннелда газета сотиладиган ва бошқа киосклар бор. Биз уни тўла «махфий» равишда ишга туширдик десак бўлади. Туннелнинг очилиш соати ҳақида олдиндан ҳеч хабар берилмади. Бироқ менинг ҳамшаҳарларимдан — будапештликлардан бирор нарсани яшириб бўлардими? Улар туннель қурилишини зўр эътибор билан кузатиб турдилар, қимматли маслаҳатлар бердилар. Уни очиш маросимига эса минглаб кишилар тўпланди.

Бизда уй-жой проблемаси асосий масала бўлиб турибди. Пойтахтимиз аҳолиси кескин кўпаяётганлигини, кишиларнинг эҳтиёжлари анча ўсиб бораётганлигини эсдан чиқариб бўлмайди. Учинчи беш йилликда Будапештда 60 минг квартира қуриш мўлжалланган.

Механизация уй-жой қурилиши суръатларини анча оширмоқда. Яқинда еттинчи уйсозлик комбинати томонидан Келенфёльд районида дастлабки уйлар учун асос қўйилди. Бу комбинатга Совет Иттифоқидан ускуналар сотиб олганмиз. 1970 йилда Будапешт шимолида янада йирикроқ уйсозлик комбинати қад кўтаради. Уни ҳам Совет ускуналари билан жиҳозлаш мўлжалланмоқда. Бу комбинат йилига 400 мингга яқин квартира тайёрлаш қувватига эга бўлади.

Бинокорлар Венгриянинг озод қилинганига 25 йил тўлган кун—1970 йилнинг 4 апрелини Будапештда қурилаётган метронинг биринчи навбатини ишга тушириш билан нишонлашмоқчи. Метро қурувчиларимизга совет мутахассислари ёрдам беришяпти.

Будапешт шаҳар Совети кўпгина давлатларнинг пойтахтлари билан доимий алоқа қилиб туради. Биз айниқса Москва билан яқиндан боғланганмиз. Совет дўстларимизнинг шаҳар қурилиши, транспорт ва коммунал хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги жуда бой тажрибаларини ўрганмоқдамиз. Яқинда Будапешт шаҳар Советининг раиси Иштван Шарлош бошлиқ делегациямиз Москвага бориб келди. Ўз навбатида Москва Советининг делегацияси бизнинг шаҳримизда меҳмон бўлади. Шунингдек бошқа қардош мамлакатларнинг пойтахтлари ва Вена, Париж, Хельсинки каби шаҳарлар билан ҳам мунтазам равишда делегациялар айирбошлаб турамиз.

—Будапешт, — деди Лайош Келемен сўзининг охирида, — венгер халқининг фахри. Шаҳар меҳнаткашлари келажак сари комил ишонч билан олға қадам ташламоқдалар. Шаҳримиз эса кун сайин ўсмоқда, обод бўлмоқда. Шубҳасиз, Дунайдаги бу қадимий шаҳар янада гўзал бўлиб қолади.

Иштван КУЛЬЧАР,
Венгрия журналисти.

Будапештдаги станоксозлик комбинатининг шлифовка станоклари заводида янги станок ихтиро қилинди. У 1968 йилда ишлаб чиқарила бошлайди. Станок жуда аниқ ишлайди ва халқаро миқёсда ҳам зўр талабга эга бўлади. Суратда: завод цехларидан бирида янги станокни синаш пайти.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқининг давоми

(Давоми. Боши биринчи бетда)

Мамлакатларимизнинг экономикасини янада яқинлаштириш вазифаси янги шартномада ўртага қўйилади. Бунинг маъноси нима? Бунинг маъноси шуки, халқ хўжалик планлари тобора мустаҳкам суратда мувофиқлаштириб тузилади; Болгария ва Совет Иттифоқининг саноати ўртасида кооперативлаштириш ва ихтисослаштириш планли суратда ривожлантирилади; иқтисодий ҳамкорлигимиз доирасида кун сайин вужудга келаётган янги хўжалик алоқалари кучайиб боради. Бу йўлда ҳозирдаёқ кўп иш қилинди. Иқтисодий ва илмий техника ҳамкорлиги билан шуғулланувчи Совет — Болгария ҳукуматлараро комиссияси муваффақиятли ишлаб турибди, Совет Иттифоқи ва Болгария министрликлари ҳамда бошқармалари ўртасида бевосита илмий техника алоқалари ўрнатилди. Бизнинг мамлакатларимиз Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ва бошқа халқаро ташкилотлар доирасида самарали ҳамкорлик қилмоқдалар.

Социалистик мамлакатлар эндиликда социализм қурилишининг жуда катта ва кўп қиррали тажрибасига эгадирлар. Бу тажриба хилма-хил шароитларда ишлаётган коммунистик ва ишчи партиялар ижодий изланишларининг натижасидир. Мамлакатимизда социализм ва коммунизм қурилишига 50 йилдан буён раҳбарлик қилиб келаётган КПССнинг ҳам, социалистик қурилишда кўпгина тажриба тўплаган Болгария Коммунистик партиясининг ҳам, бошқа социалистик мамлакатлар ва қардош партияларнинг ҳам бу ишда ҳиссаси бор.

Социализм ва коммунизм қурилишининг халқаро тажрибаси жуда қимматли мулкимиздир. Бу тажриба янги жамият барпо этиш йўлига ўтаётганлар учун жуда катта аҳамиятга эга. Бизнинг коллектив тажрибамиз ҳар бир мамлакатдаги социализм бинокорларининг тарихий мақсадларимизга камроқ куч сарф қилиб, тезроқ эришишларига ёрдам беради. Янги совет-болгар шартномасининг муҳим хусусиятларидан бири шуки, у, янги жамият қурилиши тажрибасини ўзаро ўрганиш учун яхши шарт-шароитлар вужудга келтиради.

Ҳамкорлигимизнинг яна бир хусусияти бор. Бу хусусият тўғрисида алоҳида гапириб ўтишни истар эдим. Маълумки, Болгариянинг 24 округи мамлакатимиздаги ўлкалар, область ва районлар билан бевосита дўстона алоқалар ўрнатган. Ҳозирги пайтда маҳаллий партия ва давлат органлари ҳамда жамоат ташкилотлари бу ишда актив иштирок қилмоқдалар, ўн минглаб, юз минглаб кишилар бу ҳамкорликда иштирок қилмоқдалар. Партия, давлат, хўжалик алоқаларининг бутун системаси, маданий алоқа, оммавий туризм ва бошқа формалар ёрдами билан жуда кенг асосда халқларимиз ҳамкорлик қилмоқдалар, деб тўла асос билан айтиш мумкин.

Биз ҳозиргина имзолаган шартнома мудофаа соҳасида ва халқаро ишларда совет-болгар ҳамкорлигини янада ривожлантиришни таъминлайди. Бу шартнома партияларимиз ва давлатларимизнинг социалистик ҳамдўстликни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, жаҳон коммунистик ҳаракатини жипслаштириш, барча революцион кучларни бирлаштириш йўлини изчиллик билан амалга оширишга интилаётганликларини акс эттиради. Шартнома империалистик реакцияга қарши, давлатларимизнинг ва бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг тинчлиги ҳамда хавфсизлиги учун, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм умумий иши учун курашда биргаликда қиладиган ҳаракатларимизни олдиндан белгилаб беради. Болгар дўстларимиз каби биз ҳам бу шартномани икки томонлама ва кўп томонлама алоқалар, (Варшава шартномаси ҳам шулар қаторига киради) системасининг ажралмас қисми деб ҳисоблаймиз. Бу система социалистик давлатлар ташқи сиёсий ҳаракатларини мувофиқлаштириб олиб боришга ёрдам беради.

Маълумки, ҳар бир социалистик давлатнинг суверен сиёсий тузум сифатида ўзига хос миллий ташқи сиёсий вазифалари бор. Болгариянинг ҳам, Совет Иттифоқининг ҳам ўз олдида турган шундай вазифалари бор. Ташқи сиёсатни мувофиқлаштириб олиб бориш қардош мамлакатларнинг халқаро майдонда ўз миллий манфаатларини таъминлаш ва ўз суверенитетини мустаҳкамлашда бир-бирларига актив ёрдам кўрсатишлари учун кўмаклашуви керак. Шу билан бирга, бизнинг умумий ишларимиз жаҳондаги воқеаларнинг боришига бутун социализм системасининг таъсирини кучайтиради. Турмуш шу нарсани жуда яққол кўрсатиб турибдики, социалистик мамлакатлар халқаро майдонда нечоғлик жипслашиб ва нечоғлик аҳил бўлиб ҳаракат қилсалар, ўз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш учун ҳам, тинчлик, халқлар озодлиги ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш, империализмга ва мустамлакачиликка қарши кураш олиб бориш учун шу қадар яхши шарт-шароитларга эга бўладилар.

Социализм мамлакатларининг ташқи сиёсати социалистик ҳамдўстлик халқларининг орзу-тилакларини ифода этиш билан бирга, бошқа ҳамма мамлакатлар меҳнаткашларининг манфаатларига ҳам муносибдир. Капитал ҳукмронлиги остида бўлган мамлакатларнинг халқ оммаси билан социалистик дунё ўртасида зиддиятлар йўқ. Европадаги коммунистик ва ишчи партияларнинг апрель ойи охирида Карлова Варида бўлиб ўтган конференцияси буни жуда яққол ва зўр куч билан намойиш қилди. Бу учрашув социалистик ва капиталистик мамлакатлар коммунистларининг муҳим форуми бўлди. Конференциянинг муваффақиятлари кўп нарсадан далолат беради. Конференция давомида муҳокама этилган ҳамма проблемалар юзасидан бир хил позициялар — тинчлик ва тараққиётга ташна бўлган барча халқларнинг манфаатларига тўлиқ жавоб берадиган позициялар ишлаб чиқилди.

Кенгашда қатнашган барча партияларнинг вакиллари Вьетнам халқининг ўз ватани озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган қаҳрамонона кураши билан астойдил бирдам эканликларини айтдилар. Вьетнам халқи империалистик агрессорларга қарши мардона жанг қилмоқда. Вашингтон ўтказиб келаётган уруш эскалацияси сиёсати оқибат-натижада ҳалокатга маҳкум эканлиги ҳаммага аён бўлиб қолди. Бу сиёсат интервентларнинг талафотларини кўпайтираберади. Бу гап АҚШгагина эмас, балки АҚШ агрессиясида қатнашаётган Австралия, Янги Зеландия, Жанубий Корея, Филиппин, Таиландга ҳам тааллуқлидир. Бу мамлакатларнинг ҳукуматлари ўзларига ёт бўлган Америка империализмининг манфаатлари йўлида ўз солдатларини қирғинга юбормоқдалар, ўз халқларининг туб манфаатларини зарба остида қолдирмоқдалар.

Агрессорлар ўз юртининг хўжайини бўлиш каби муқаддас ҳуқуқни қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган қаҳрамон Вьетнам халқини ҳеч қачон тиз чўктира олмайдилар. Қўшма Штатлар Вьетнамга қарши ўз агрессиясини кенгайтириб, Америка империализми ҳозирги кунда агрессия ва реакциянинг асосий кучи эканлигини бутун дунё олдида яна ва яна бир марта яққол тасдиқлаб бермоқда. Қўшма Штатлар ҳеч қандай натижа бермайдиган авантюра гирдобига тобора чуқур ботиб бормоқда. Бу авантюра Қўшма Штатларга шармандагарчилик, халқаро майдонда тобора яккаланиб қолишдан бошқа ва эрксевар барча кишиларнинг нафратидан бошқа ҳеч нарса келтирмайди.

Ваҳолонки, Вьетнамда тинчлик ўрнатиш имконини берадиган равшан ва оддий бир йўл бор. Бу йўл Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати ва Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг ана шу хатарли можарони сиёсий жиҳатдан бартараф қилиш ҳақидаги маълум таклифларида кўрсатиб берилган. Биз вьетнамлик дўстларимизнинг йўлига қўшиламиз ва Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишларни ва ВДР га қарши бошқа агрессия ҳаракатларини сўзсиз тўхтатиш тўғрисидаги талабни қатъиян қўллаб-қувватлаймиз.

Европадаги коммунистик партиялар — Карлова Вари конференциясининг қатнашчилари тантанали суратда шу гапларни айтдилар: «Америка империализми агрессив сиёсатини яккалаб қўйиш ва мағлубиятга учратишга актив ёрдам бериш, барча чет эл қўшинларини Вьетнамдан олиб чиқиб кетишга эришиш ва Вьетнам халқига ўзининг ички ишларини ҳал этиш ҳуқуқини беришга эришишга қатъий бел боғлаганлигимизни билдирамиз». Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бизнинг Совет давлатимиз ва бутун совет халқи ана шу сиёсатни ўтказиб келмоқдалар ва бундан буён ҳам актив суратда амалга ошираверадилар.

Ўртоқлар, Совет Иттифоқи курашаётган Вьетнамга иқтисодий, ҳарбий ва сиёсий жиҳатдан катта ёрдам кўрсатаётганлигини яхши биласиз. Бу ёрдам Болгариядан ва бошқа қардош социалистик мамлакатлардан келаётган ёрдам билан қўшилиб кетади. Биз Коммунистик партия томонидан пролетар интернационализми руҳида, синфий вазифаларни юксак даражада тушуниш руҳида тарбияланган кишилар сифатида қалб амри билан шундай ёрдам кўрсатмоқдамиз. Агрессорлар шуни билиб қўйсинларки, курашаётган Вьетнам содиқ дўстларининг ёрдамидан ҳеч қачон маҳрум бўлмайди. Бизнинг жавобимиз қутуриб кетган империалистик интервентларга самарали зарба бериш талабларига тамомила мувофиқ бўлиб келди ва шунга мос бўлиб қолаверади!

Ўртоқлар! Коммунистлар Карлова Вари конференциясида Европа тинчлигини мустаҳкамлаш учун курашнинг конкрет йўлларини белгиладилар. Ана шу жанговар программа Европадаги барча тинчликсевар кучларни жипслаштиришга яхши хизмат қилажагига ва Европа хавфсизлигинигина эмас, балки умумий тинчликни ҳам мустаҳкамлаш учун курашда муҳим босқич бўлиб қолажагига аминмиз.

Ҳозирги кунда Европа хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлида ғов бўлиб турган асосий тўсиқлар нимадан иборат? Бу саволга бериладиган жавоб ҳаммага маълум ва бу жавоб Карлова Вари кенгашининг ҳужжатларида яна бир марта зўр куч билан таъкидланди. Қўшма Штатларнинг ёрдами билан иккинчи жаҳон урушининг якунларини қайтадан кўриб чиқишга умид боғлаган Германия Федератив Республикаси реакцион доираларининг сиёсати асосий ғовдир. Ғарбий Германиядаги ҳукмрон доираларнинг Европада вужудга келган давлат чегараларини эътироф этишдан, турли ижтимоий тузумдаги икки герман давлатининг мавжудлигини тан олишдан қайсарлик билан бош тортаётганликлари ана шундай ғовдир. Боннинг Ғарбий Берлинга нисбатан жуда беҳуда даъволари ана шундай ғовдир. Ғарбий Германия милитаристларининг бирон йўл билан ядро қуролини қўлга олиш учун доим интилиб келаётганликлари ҳам шундай ғовдир.

Германия Демократик Республикаси, немис меҳнаткашларининг социалистик давлати тинчликсеварлик руҳидаги равшан, конструктив таклифлари билан Ғарбий Германияга мурожаат қилди. Бу таклифлар сўнгги марта Германия Бирлашган социалистик партиясининг ўтган ойда бўлиб ўтган VII съездида таъбирлаб берилди. Германия Федератив Республикаси ҳукумати бу таклифларни қабул қилганида улар ҳар иккала герман давлати ўртасидаги муносабатларни яхшилаш йўлида кескин бурилиш ясабгина қолмай, балки Европадаги кескинликни юмшатишга ҳам жиддий ёрдам берган бўлур эди. Германия Федератив Республикасининг ҳукумати ўзининг тинчликсеварлиги тўғрисидаги гаплари пропаганда руҳидаги найранг деб қаралмаслигини истайдиган бўлса, ўз сўзини иш билан тасдиқлаши ва, жумладан, Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг таклифларига амалий суратда ёндошуви керак.

Социалистик мамлакатлар Европадаги вазиятни ҳақиқатан ҳам чуқур ва мустаҳкам соғломлаштириш учун ҳаракат қилиб, Европа халқлари ўз қитъасининг тинчлиги ва хавфсизлиги масалаларини бировларнинг четдан аралашувига йўл қўймай тамомила ўзлари ҳал этишга қодирдирлар, деб ҳисоблайдилар. Қитъамиздаги аҳволни нормаллаштиришда Европанинг ҳеч мустасносиз ҳамма мамлакатлари иштирок қилишлари лозим. Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатларнинг ташқи сиёсий фаолияти ана шу интилиш билан белгиланди ва белгиланмоқда. Бу мамлакатларнинг позицияси Сиёсий маслаҳат комитети Бухарест кенгашининг қарорларида ифода этилган. Социалистик мамлакатларнинг ана шу муштарак принципиал позицияси СССР билан Болгария ўртасида тузилган янги шартномада ҳам ўз ифодасини топди. Бу шартнома умумий тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган.

Ҳар бир социалистик мамлакат ана шу олижаноб ишга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Шу нарсани қайд қилиб ўтиш биз учун ёқимлики, Болгария Халқ Республикаси бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда тинчликни мустаҳкамлашга ва, жумладан, Болқон ярим оролидаги мамлакатлар ўртасида муносабатларни яхшилашга қаратилган кўп иш қилди. Халқ Болгариясининг бу соҳада зўр бериб қилган ишлари халқаро майдонда ҳамма томонидан эътироф этилди. Болқон мамлакатларини тинчлик ва тинч ҳамкорлик зонасига айлантириш учун кураш ҳозирги куннинг жуда муҳим масаласидир. Кейинги вақтларда бу райондаги аҳвол жаҳон жамоатчилигини ҳақли суратда ташвишга солмоқда. Мен Грециядаги воқеалар муносабати билан шу тўғрида гапиряпман. Грециядаги реакцион доиралар бошқа мамлакатлардаги империалистларнинг қўллаб-қувватлаши билан ҳарбий фашист диктатурани халққа мажбуран қабул қилдириш учун уринмоқдалар. Қадимий маданият мамлакати, Европа цивилизациясининг бешиги полиция зиндонига айлантирилмоқда, минг-минглаб ватанпарварлар турма ва концентрацион лагерларга ташланган.

Биз, Грецияда ҳарбийлар ва реакциянинг қутуриб кетганлигига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирамиз ва демократия учун, ўз мамлакатининг озодлиги учун зўр ғайрат билан курашаётган грек халқи билан бирдам эканлигимизни билдирамиз. Европа ва бутун дунё халқлари фашизмга йўл йўқ, энди бошқа замонлар келди, деб қатъий айтмоқдалар.

Ўртоқлар! Социалистик ҳамдўстликнинг жипслигини мустаҳкамлаш, жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлаш вазифаси давримизнинг энг зарур талабидир. Коммунистлар давримизнинг туб проблемаларини ҳал этишда авангардлик ролини ўйнашлари керак. Бу эса, коммунистик ҳаракатнинг характеридан, унинг революцион идеалларидан, меҳнаткашларнинг манфаатларига садоқатидан келиб чиқади.

Биз болгар дўстларимизнинг, бошқа қардош партиялар вакилларининг ҳозирги пайтда коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш йўлида зўр ғайрат билан ишлаш зарур эканлиги тўғрисидаги фикрларига қўшиламиз. Компартияларнинг халқаро кенгаши бу соҳада катта роль ўйнай олган бўлур эди.

Бизнинг шартномамиз Болгария билан СССР ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш билангина чекланиб қолмайди. У, барча социалистик давлатларнинг қардошларча ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ишига, шубҳасиз, қўшилган муҳим ҳисса бўлади. Бу шартнома социализм мамлакатларининг бирлигига, жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлигига жуда яхши хизмат қилади.

Азиз дўстлар, совет халқи, бизнинг партиямиз, Совет Иттифоқи ҳукумати дўстлигимизнинг йил сайин равнақ топиши учун, бизнинг ҳамкорлигимиз тобора ҳар томонлама ва чуқур ҳамкорлик бўлиб қолиши учун ўз кучларини аямайдилар, деб сизларни яна бир марта ишонтириб айтишга ижозат бергайсиз.

Яшасин болгар ва совет халқлари ўртасидаги, қардош халқлар ўртасидаги сўнмас, бузилмас дўстлик!

Яшасин болгар ва совет коммунистлари ўртасидаги жанговар, қардошларча бирдамлик!

Яшасин улуғ социалистик ҳамдўстлик!

Яшасин бутун дунёда тинчлик!

ЎРТОҚ ТОДОР ЖИВКОВ НУТҚИ

Қадрли ўртоқ Брежнев!
Қадрли совет қардошларимиз!
Ўртоқлар!
Гражданлар!

Болгар-совет дўстлигининг тўлқинлантирувчи шу митинги минбаридан туриб айтмоқчи бўлган биринчи сўзларим мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган совет партия-ҳукумат делегацияси аъзоларига энг самимий, қардошларча табрик сўзлари бўлади. Бу табрик сўзлари саккиз миллион болгар гражданларининг туйғуларини, бизнинг халқимиз қардош совет халқига нисбатан изҳор қилаётган самимий муҳаббат, садоқат ва иззат-ҳурмат туйғуларини ифода қилади.

Биз делегация бошлиғи, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневни зўр шодлик билан яна табриклаймиз. Биз уни улуғ Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг таникли раҳбаригина эмас, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбобигина эмас, балки болгар халқининг улкан, самимий ва меҳрибон дўсти сифатида ҳам ғоят қадрлаймиз ва астойдил ҳурмат қиламиз.

Ўртоқ Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегациясининг мамлакатимизга қилган визити бутун халқимиз шодиёна байрамига айланди. Бу визит биз учун ҳатто шодиёна байрамдан ҳам каттароқ аҳамиятга эгадир. Бу визит биз учун тарихий воқеа бўлиб, социалистик Болгария солномасига абадий ёзилиб қолади. Биз бу визит натижасида бугун Болгария Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги янги иттифоқ шартномасини имзоладик. Биз бугун ҳар иккала мамлакатимизнинг қиёфасинигина эмас, балки бутун планетанинг қиёфасини ҳам ўзгартириб юборадиган буюк ғалабалар йўлидан қўлма-қўл ушлашиб аҳиллик билан боришга қатъий қарор берганлигимизни янги куч билан таъкидладик. Бугун биз мамлакатларимиз, партияларимиз ва халқларимизнинг дўстлиги, қардошлиги ва ҳамкорлигини янада юксак босқичга кўтаришга биргаликда қарор берганлигимизни яна бир марта таъкидладик. Бугун чуқур маънога эга бўлган ва доим эсда қоладиган яна бир кун — 1967 йил 12 май куни мамлакатимизнинг тарихий календарига ёзилди.

Болгария Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида тузилган янги шартнома поклиги, кун-қудрати ва кўламлари жиҳатидан камдан-кам учрайдиган дўстликнинг — болгар ва совет халқлари дўстлигининг азиз самараси ва қонуний натижасидир. Тарихимизнинг узоқ даврларидан бошланган бу дўстлик кейинги ўн йилликлар ичида халқларимизни илҳомлантираётган ва олға бошлаб бораётган маркса-ленинча идеяларнинг бутун кучи ва бутун нурини қамраб олди. Бу дўстлик озодлигимиз ва мустақиллигимиз учун жонларини фидо қилган рус ва совет жангчиларининг қони билан мустаҳкамланди, социализм ва коммунизм қурилишида, бутун дунёда тинчликни сақлаш учун олиб борилаётган курашда умумий манфаатларимизнинг куч ва қудрати билан мустаҳкамланди. Ўтмиш, ҳозирги давр ва келгусидаги давр, туйғу ва фикрлар, манфаат ва интилишлар — буларнинг ҳаммаси халқларимизни бир-бири билан боғлайди ва ҳеч нарса уларни бир-бирларидан ажрата олмайди. Янги иттифоқ шартномаси — ана шу тўла бирлик ва ҳамфикрликнинг самараси бўлиб, уларни янада мустаҳкамлайдиган ва ривожлантирадиган кучли воситадир.

Янги иттифоқ шартномаси болгар-совет муносабатларини яна қарор топтириш ва ривожлантириш билан бирга, пролетар интернационализми сиёсатининг чинакам мужассамланишидир. Ҳар иккала мамлакатимизнинг коммунистик партиялари ва ҳукуматлари ана шу сиёсатга доим оғишмай амал қилиб келмоқдалар. Болгар—совет дўстлиги — ҳар иккала партиямизни ва ҳар иккала халқимизни бир-бири билан чамбарчас боғловчи кўприк, амалий воситадир. Шу билан бирга, бу дўстлик жаҳон социалистик ҳамдўстлигини, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг жипслигини мустаҳкамлайди.

Бизнинг партиямиз марксчи партия сифатида вужудга кела бошлаган пайтданоқ халқаро пролетар бирдамлиги ғоялари руҳида тарбияланди. Бу ғоялар болгар коммунистлари ва бутун халқнинг онгига сингиб кетди. Интернационализм ҳаётимизнинг асосий ва характерли хусусияти бўлиб қолди.

Бизнинг партиямиз ва давлатимиз ўзининг бутун кучлари билан, бутун ички ва халқаро сиёсати билан социалистик мамлакатларнинг ҳамдўстлигини мустаҳкамлашга, уларнинг сиёсий, иқтисодий, маданий ва ҳарбий ҳамкорлиги негизларини кенгайтиришга, яқин келгусидаги социалистик дунёда давлатлар ва халқлар ўртасидаги муносабатлар намунаси бўлиб хизмат қиладиган янги типдаги давлатлараро муносабатларни ривожлантиришга ёрдам беради. Варшава шартномасида ва иқтисодий ташкилотимиз — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида аъзо бўлган давлатлар ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам мустаҳкамланиб, кучайиб бормоқда. Биз бунга жуда катта аҳамият берамиз.

Бизнинг партиямиз империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда коммунистик ва ишчи партиялар билан қардошларча алоқаларини худди шундай зўр ғайрат, ишонч ва изчиллик билан кучайтириб боради.

Бизнинг партиямиз ва мамлакатимиз мустамлакачилик ҳамда империализм зулми ва эксплуатациясидан озод бўлиш учун, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган халқлар билан бирдамлик сиёсатини пролетар интернационализми руҳида амалга ошириб келмоқда. Биз ана шу халқларнинг содиқ дўстларимиз.

Биз бугун СССР билан янги шартномани имзолаган чоғда шу нарсани яна бир карра айтишимиз керакки, Болгария Коммунистик партияси ва Болгария Халқ Республикаси бундан буён ҳам пролетар интернационализми байроғи остида ишлаш ва курашишга, жаҳон социалистик ҳамдўстлиги, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати олдидаги ўз бурчини, империализм томонидан эзилган халқларнинг курашига нисбатан олган бурчини бажаришга қатъий қарор берди. Бизнинг партиямиз ўз сиёсатида халқаро коммунистик ҳаракат коллектив суратда ишлаб чиққан позицияларга бундан буён ҳам амал қила беради, бу эса, унинг жанговар сафларининг жипслигини мустаҳкамлашга ёрдам бераверади.

Ўртоқлар!

Бугун имзоланган шартнома мамлакатларимиз бундан ўн тўққиз йил муқаддам, 1948 йил 18 мартда Москвада имзоланган шартнома ўрнини босади. Аввалги шартноманинг муддати ўтганлиги сабабли янги шартнома имзоланди. Биринчи шартномани Болгария Халқ Республикаси номидан улуғ устозимиз ва йўлбошчимиз Георгий Димитров — Совет Иттифоқи билан дўстлик болгар халқи учун ҳар бир тирик мавжудодга қуёш ва ҳаво каби ҳаётий зарур нарса деб доим қатъият билан кўрсатиб келган киши имзолаган эди.

Ўтган ўн тўққиз йил васият қилиб айтилган ана шу сўзларда қандай буюк ҳақиқат борлигини кўрсатди. Бу йиллар ўша вақтда тузилган болгар—совет шартномасининг бажарилиши мамлакатимизга жуда катта ютуқлар келтирганлигини кўрсатди.

Бизнинг мамлакатимиз 1948 йилнинг март кунларида, София гражданлари Москвадан қайтиб келган Георгий Димитровнинг (Москвада биринчи болгар—совет иттифоқ шартномаси имзоланган эди) нутқини шу майдонда тинглаган пайтларида мамлакатимиз қандай аҳволда бўлганлигини эсга олайлик. Шу майдоннинг ҳар икки томонидаги уйлар уруш натижасида вайрон бўлган эди. Шаҳар қоронғи ва кўримсиз бўлиб, ҳамма ёқда вайрон бўлган бинолар ва харобалар кўзга ташланар эди, магазинлар бўм-бўш эди, одамлар тўйиб овқат емас ва яхши кийинмас эди. Ўша вақтда муҳтожлик ва вайронгарчилик бутун мамлакатнинг бошига кулфат бўлиб тушган эди. Озодликни эндигина курашиб қўлга киритган халқимиз оғир ва қийин ҳаёт кечирмоқда эди. Ўша пайтларда империалистик кучлар ва уларнинг мамлакатдаги агентлари ёш социалистик революциямизнинг ишини йўқ қилиш, Ватанимизни суверенитет ва мустақилликдан маҳрум этиш учун жон-жаҳдлари билан ҳаракат қилар эдилар.

Ўша пайтдан буён нақадар оғир ва қаҳрамонона йўл босиб ўтилганини кўриб билмоқ учун буларнинг ҳаммасини эсга олиб ўтиш кифоядир. Ички ва ташқи реакцион кучларнинг революциямизни бўғиб ташлашга бўлган умидлари кул қилиб кўкка совурилди. 1944 йил 9 сентябрда ўрнатилган халқ ҳокимияти мустаҳкамланди, бутун халқни ўз теварагига жипслаштирди ва бунёдкорлик ишлари учун мисли кўрилмаган кўп куч тўплади. Халқ ҳокимияти билан бир қаторда мамлакатнинг суверенитети ва миллий мустақиллиги қарор топди. Болгария Халқ Республикаси халқаро ҳаётда ўзига муносиб шундай ўрин олдики, бизнинг давлатимиз илгари ҳеч қачон бундай ўринга эга бўлмаган эди. Уруш ва немис фашист оккупациясининг қолдирган жароҳатлари даволанди. Халқ хўжалиги тикланганидан кейин бутун экономикамизни, маданиятимизни ва ижтимоий ҳаётимизни социалистик негизда қайта қуриш ишлари кенг кўламда авж олдирилди.

Биз болгар — совет дўстлигидан илҳомланиб ва қанот ёйиб бугун шу минбардан туриб қуйидаги гапларни айта оламиз: Ҳозирги Болгария, 1967 йилги Болгария бизга намоён бўлиб турибди! Бу Болгария кўз ўнгимизда ва жаҳон олдида кучли социалистик давлат сифатида кўриниб турибди. Бу давлатнинг ривожланган ўз саноати, замонавий қишлоқ хўжалиги, замонавий юксак маданияти, мустаҳкам ижтимоий демократик тартиблари бўлиб, унда халқнинг фаровонлиги ўсиб бормоқда. Бизнинг мамлакатимиз ҳозир май ойи бўлганлиги учун баҳордаги мавж уриб гуллаш палласига қадам қўйибгина қолмади, мамлакатимиз бундай паллага яна шунинг учун ҳам қадам қўйдики, унинг кишилари — янгича дунёқараш, янги, социалистик онг руҳи билан суғорилган меҳнаткашлари ўз кучларини эркин суратда равнақ топтирмоқдалар, янгидан-янги катта заводларни қурмоқдалар, қулай йўлларни очмоқдалар, замонавий уй-жойларни мактаб ва клубларни барпо этмоқдалар, янги сунъий кўлларни қазимоқдалар ва ўзлари туғилиб ўсган ердан илгари ҳеч қачон кўрилмаган миқдорда ҳосил олмоқдалар.

Ўз қиёфасини ўзгартирган ана шу Болгария билан 1948 йил март кунларидаги қашшоқ ва ожиз мамлакат ўртасида худди бир асрлик тафовут борга ўхшайди. Янги Болгария болгар ишчилар синфининг, кооперативчи деҳқонларнинг ва интеллигенциянинг, хуллас ўз Коммунистик партияси раҳбарлигидаги бутун халқимизнинг меҳнати, ақл-идроки ва истеъдоди самарасидир. Биз Совет Иттифоқининг ёрдами туфайли, бошқа социалистик мамлакатлар билан ўзаро ҳамкорлик туфайли ана шу муваффақиятларга эришдик. Болгар — совет дўстлиги ўзининг моддий ифодасини топган ва топаётган жуда кўп фактларни келтириш мумкин. Фақат бир фактни кўрсатиб ўтиш кифоядир. Совет Иттифоқи бешинчи беш йилликда ва шундан кейинги йилларда халқ хўжалигимизни ривожлантириш учун 580 миллион сўм миқдорида бизга қарз берди, тахминан 60 та йирик саноат корхонасини, айрим цехларни ва ҳоказоларни қуришда бизга техника ёрдами кўрсатиб келмоқда. Ғарбда болгар-совет дўстлиги ва болгар-совет шартномасининг моҳиятини ҳали равшан тушуниб олмаган кишиларга шу гапларни айтамиз: амалдаги болгар-совет дўстлиги мана шудир, турмушга татбиқ этилган болгар-совет шартномаси ана шудир!

Биз болгар-совет дўстлигидан илҳомланиб, бу дўстликка ва бошқа социалистик мамлакатлар билан ўзаро ҳамкорликка таяниб, экономикамизни экстенсив ривожлантиришдан интенсив ривожланиш йўлига ўтиш, мамлакатимизда илмий-техника революциясини жадаллаштиришдан иборат жуда катта вазифани ўз олдимизга қўйдик. Бундан мақсад — Болгариянинг яқин келгусида тараққий этган давлатларга техника ва иқтисодий жиҳатдан етиб олишини ёки уларга жуда ҳам яқинлашиб қолишини таъминлашдан иборат.

Бу вазифани амалга ошириш соҳасида жиддий ишлашимиз лозимлигини яхши биламиз. Бизнинг йўлимизда қийинчиликлар ҳам, ҳал этилмаган проблемалар ҳам борлигини яхши биламиз. Аммо илгари бир неча марта таъкидлаб ўтганимиздек бу қийинчиликлар ўсиш қийинчиликларидир, олға қараб бораётган социалистик тараққиётимизнинг муқаррар учраб турадиган қийинчиликларидир. Ана шу қийинчиликларни бартараф қилишда партия ва халқнинг куч-ғайрати, меҳнати ва ижодкорлиги намоён бўлмоқда.

1948 йилда имзоланган шартнома тарихга ёзилиб қолган шу кунда тўла асос билан қуйидагиларни айтиш мумкин: бу шартнома янги Болгарияни барпо этиш ва қуришда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Болгариянинг ҳозирги авлоди ва келажакдаги авлодлари буни миннатдорчилик билан эсга оладилар.

Янги шартнома — мамлакатларимизнинг социализм ва коммунизм қурилишидаги тажриба самараси ва эришилган ютуқлар натижасидир. Бу шартнома ўтган давр ичида Европада ва дунёда рўй берган ўзгаришларни акс эттиради. Шартнома 1948 йил шартномасининг асосий қоидаларини ҳозирги вазиятга мувофиқ суратда янада ривожлантиради ва болгар-совет дўстлигини янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш учун тағин ҳам қулай имкониятлар вужудга келтирилишини таъминлайди. Янги шартнома Болгария Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқининг сиёсий, иқтисодий, илмий-техника ва маданий жиҳатдан янада яқинлашувига ёрдам беради. Бу эса, мамлакатимизнинг озодлиги, мустақиллиги ва давлат суверенитетини, халқимизнинг социалистик ғалабаларини сақловчи мустаҳкам қалқондир, бу ғалабаларга қасд қилиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга зарба берадиган мустаҳкам қалқондир. Ҳозиргина имзоланган ҳужжат болгар халқининг ва болгар коммунистларининг асл орзу-тилакларига, уларнинг чинакам миллий манфаатларига ва интернационал бурчларига муносиб эканлигига аминмиз.

Болгария билан Совет Иттифоқи ўртасида тузилган шартнома жаҳон социалистик ҳамдўстлигини мустаҳкамлашга қўшилган ҳисса, Болқон мамлакатларида ва Европада осойишталик ҳамда тинчликни таъминлашга, бутун дунёда дўстлик ва тараққиёт ғояларини қарор топдиришга қўшилган ҳисса эканлигига ҳам аминмиз. Биз яқинда Польша Халқ Республикаси билан имзолаган янги шартнома ҳам шу мақсадларга хизмат қилади. Ана шу вазифаларни кўзда тутиб, Германия Демократик Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Монголия Халқ Республикаси билан ҳам тузиладиган иттифоқ шартномаларини имзолаймиз.

Георгий Димитровнинг 1948 йил шартномаси тўғрисида айтган гаплари янги болгар-совет шартномасига ҳам тамомила тааллуқлидир. Георгий Димитров «бу — тенг ҳуқуқли шартнома, садоқатга-садоқат, дўстликка-дўстлик принципига асосланган шартнома» деган эди.

Болгария Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида тузилган янги иттифоқ шартномаси билан ўзимизни муборакбод қиламиз!

Ўртоқлар!

Воқеаларнинг бир-бирига кўнгилдагидек бир вақтга тўғри келганлиги янги болгар-совет шартномасининг аҳамиятини янада оширади. Биз ана шу ажойиб ҳужжатни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли ярим асрлик юбилейи нишонланаётган йилда имзоладик.

Бутун планета халқлари Лениннинг ва Ленин партиясининг раҳбарлигида капитализм кишанларини парчалаб ташлаб, жаҳонда биринчи социалистик давлатни вужудга келтирган рус ишчилари ва деҳқонларининг мислсиз жасоратини шодлик ва миннатдорчилик туйғулари билан эсга олмоқдалар. Ана шу буюк бурилиш бепоён совет юртидаги халқлар тарихидагина эмас, балки бутун инсоният тарихида ҳам янги даврга асос қўйди. Шу сабабли Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги бутун илғор инсониятнинг байрами, болгар халқи учун ҳам жуда азиз бўлган байрамдир.

Ленин тузган Совет давлати социализмнинг буюк ҳаётий кучини биринчи марта амалда исбот қилди, ўз тақдирини ўз қўлига олган ишчи ва деҳқонларнинг битмас-туганмас ижодий имкониятларини очиб берди ва бундай имкониятлар борлигини исбот қилди. Қашшоқ, қолоқ Россия тарихда мисли кўрилмаган қисқа вақт ичида энг қудратли индустриал давлатга, энг илғор коллектив қишлоқ хўжалиги мамлакатига, фан ва техника тараққиётидаги пешқадам мамлакатга айланди, жамиятнинг адолатли социал, миллий ва демократик тузуми намунаси бўлиб қолди. Бу мамлакат ярим аср мобайнида омоч-бўйинтуриқ ва бурлакларнинг оғир меҳнатидан электроника ва автоматикагача, тилларда достон бўлиб қолган ракета ва космик кемаларгача бўлган ажойиб йўлни босиб ўтди.

Советлар мамлакати бу йўлни бениҳоя оғир шароитларда, иккита мудҳиш уруш тўфонларини, Совет ҳокимияти ўрнатилган биринчи кунданоқ империализм томонидан маккорлик билан унга қарши қўйилган ғовларни енгиб ўтди. Совет халқи бардош берган бундай оғир курашни бошқа ҳеч бир халқ бошидан кечирмади. Совет давлати бартараф қилган бундай оғир машаққатларни бошқа ҳеч бир давлат бартараф қила олмас эди. Улуғ Ленин партияси социализм иши учун, жаҳонда социал ўзгаришлар бўлишини жадаллаштириш учун шу қадар кўп иш қилдики, бошқа ҳеч қайси партия бундай ишни қила олмас эди. Совет давлати ҳозирги вақтда ўзининг азамат қоматини ростлаб олиб, тоғдек мустаҳкам, машъал каби нур сочиб турувчи мамлакат сифатида намоён бўлмоқда, у душманларга даҳшат солмоқда, бутун дунёдаги соф виждонли кишиларга таскин бериб, уларга илҳомбахш намуна кўрсатмоқда.

Болгария Халқ Республикаси шу билан мағрур ва шу билан кучлики, у ана шу буюк совет давлатининг иттифоқчиси ва биродаридир, у социализм ва тинчлик учун курашда Совет давлати билан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилмоқда.

Болгария Коммунистик партияси шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — улуғ Ленин партиясининг вафодор жанговар ўртоғи бўлганлиги билан мағрур ва кучлидир.

Мен шу минбардан туриб яна бир марта шу гапларни айтишни истайманки, Болгария Коммунистик партияси, болгар халқи Улуғ Советлар мамлакати билан, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан бирга бўлиб келди, ҳар қандай шароитда ҳам доим бирга бўлаверади!

Мен шу минбардан туриб, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет давлати қардош мамлакатлар ва қардош партияларга нисбатан ўтказиб келаётган доно ленинча сиёсат учун, коммунизм идеалларига, жаҳон революцион ҳаракати манфаатларига, озодлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган ҳамма кишиларнинг манфаатларига садоқатлари учун КПССнинг ҳозирги раҳбарларига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Брежневга яна бир марта ташаккур изҳор қилишни истайман!

Мен шу минбардан туриб, Совет Иттифоқи мамлакатимизга кўрсатиб келаётган ҳар томонлама ёрдам учун, совет халқи социалистик Болгарияни ривожлантириш, болгар халқининг фаровонлигини ошириш йўлида қилиб келаётган ҳамма ишлари учун совет қардошларимизга яна бир марта ташаккур билдиришни истайман!

Биз қардош совет халқининг кенг авж олдирилган коммунизм қурилишида, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди чизиб берган режаларни амалга ошириш учун қилаётган меҳнати ва курашида янги ажойиб муваффақиятларга эришувини чин кўнгилдан тилаймиз!

Ўртоқлар!

Совет Иттифоқидан келган ўртоқларимиз билан олиб борган музокаралар вақтида биз халқаро аҳвол ва халқаро ишчилар ҳаракатининг асосий масалаларини, шунингдек ҳозирги тарихий пайтда партияларимиз ва мамлакатларимизнинг вазифаларини ҳам муҳокама қилдик.

Ҳозирги халқаро вазият муносабатларнинг хатарли суратда кескинлашганлиги, кескинлик авж олганлиги билан характерланади. Бунинг учун асосий жавобгарлик халқаро реакция зиммасига ва аввало, унинг зарбдор кучи — Америка империализми зиммасига юкланади. Америка империализми ер юзининг турли районларида агрессив ҳаракатларини ғоят кучайтириб юборди. Буларнинг ҳаммаси умумий тинчлик ва халқлар осойишталигига катта хавф туғдиради ҳамда халқаро уфқда қора булутларни кўпайтиради.

(Давоми учинчи бетда).

Ўртоқ Тодор ЖИВКОВ нутқининг давоми

(Боши иккинчи бетда).

АҚШнинг Вьетнамдаги жиноий агрессияси кескинликнинг ва тинчликка таҳдид қилаётган хавфнинг айниқса хатарли манбаидир. Бутун дунё халқлари Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги қонли ваҳшийликларидан, Вьетнам Демократик республикаси шаҳарлари ва тинч аҳолисини сурбетларча бомбардимон қилаётганлигидан дарғазаб бўлганликларини тобора очиқ изҳор қилмоқдалар.

Вьетнамдаги урушга нисбатан тутган бизнинг позициямиз, Болгария Коммунистик партиясининг ва Болгария Халқ Республикаси ҳукуматининг позицияси аёндир. Биз ўз позициямизни бир неча бор айтдик. Болгария коммунистлари, бутун халқимиз АҚШнинг қаҳрамон ва эрксевар Вьетнам халқига қарши агрессиясини қораламоқда. Биз ўзимизнинг интернационал бурчимизга доим амал қилиб, вьетнамлик қардошларимизнинг агрессорларни ҳайдаб чиқариш ва Вьетнам халқининг озодлик ва мустақилликка эришиш йўлидаги курашида уларга сиёсий, маънавий, иқтисодий ва ҳарбий жиҳатдан бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам кўрсата берамиз. Биз шу минбардан туриб, яна бир марта айтамизки, башарти Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати зарур деб топган тақдирда биз кўнгиллилар юборишдан ҳам қайтмаймиз.

Бизнинг муштарак бурчимиз, социалистик мамлакатларнинг, коммунистик ва ишчи партияларнинг, бутун дунёдаги демократик ва прогрессив кучларнинг бурчи шуки, тағин ҳам маҳкамроқ жипслашмоғимиз керак, халқаро тинчликни сақлаб қолмоқ учун Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши биргаликда ҳаракат қилишимиз керак.

Партиямиз, мамлакатимиз Европада тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлаш масаласига ҳам кўп эътибор бермоқда. Европа халқлари учун энг асосий мана шу проблемага доир ўз позициямизни яқинда биз Карлова Варидаги конференцияда батафсил баён қилиб бердик. Бизнинг қитъамизда Америка империализмининг бош иттифоқчиси бўлган Ғарбий Германия милитаризми қайта тикланаётганлиги Европада тинчликка ва хавфсизликка энг жиддий таҳдид солиб турибди. Европадаги муносабатларни нормаллаштирмоқ ва тинчликни мустаҳкамламоқ учун Германия Федератив Республикаси Европадаги реал ҳолат билан — иккита суверен герман давлатининг мавжудлиги билан ҳисоблашмоғи зарур. Реванш тўғрисида, ҳозирги чегараларни ўзгартириш тўғрисида, меҳнаткаш немис халқининг биринчи социалистик давлати бўлган Германия Демократик Республикасини қўшиб олиш тўғрисида орзу қилиш, бундесверни ядро билан қуроллантириш учун бевосита ёки бавосита уринавериш — хатарли сиёсат ўтказиш демакдир, Европада тинчликка ва хавфсизликка таҳдид солиш демакдир!

Ҳозирги вақтда миллион-миллион меҳнаткашлар оммасини ўз байроқлари остида бирлаштириб турган жаҳон социалистик ҳамдўстлиги, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати тинчлик ва социал тараққиётнинг энг зўр омилига айландики, жаҳондаги ҳеч бир проблемани уларнинг иштирокисиз узоқ муддатли қилиб ҳал этиб бўлмайди.

Европадаги коммунистик ва ишчи партияларнинг Европа хавфсизлиги масалаларига бағишланиб яқинда Карлова Варида бўлиб ўтган конференцияси халқаро коммунистик ҳаракатнинг кучини ва таъсирини яна бир марта ўзида акс эттирди. Кейинги етти йил ичидаги энг ваколатли мана шу коммунистик анжуманда Европадаги ва жаҳондаги аҳвол чуқур марксча-ленинча, илмий анализ қилиб берилди, кучларнинг нисбати анализ қилиб берилди, қитъамизда тинчликни сақлаш тўғрисидаги айниқса актуал масалалар муҳокама қилинди. Конференция қилинадиган ишларнинг кенг ва конструктив программасини белгилаб берди. Европа халқларига, барча ҳолис ният кишиларга оташин даъват билан мурожаат қилиб, уларни юксак олижаноб мақсад йўлида — Европада тинчликни ва хавфсизликни сақлаш йўлида курашишга ва жипслашишга чақирди. Конференция қардош партияларнинг бирликка, ҳозирги замоннинг актуал проблемаларини ҳал қилиш йўлида биргалашиб ҳаракат қилишга интилаётганликларини яққол исботлаб берди. Бу конференцияга бутун халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштириш йўлида сарфланаётган куч ва ғайратга қўшилган ғоят катта ҳисса бўлди, деб тўғри баҳо берилмоқда.

Шу муносабат билан муштарак мақсад йўлида аҳил бўлиб ҳаракат қилишни таъминламоқ учун қардош партияларнинг халқаро кенгашини чақириш мақсадга мувофиқ эканлиги яна ва тағин ҳам яққолроқ бўлиб кўринмоқда. Бундай кенгашни чақириш учун шарт-шароит тобора кўпроқ етилмоқда, деб айтилган фикрни биз яна бир марта таъкидламоқдамиз.

Болгария Халқ Республикаси Европа проблемаларини конструктив ҳал этишга, ер куррасининг ниҳоят даражада муҳим районида тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга, халқаро кескинликни камайтиришга бундан буён ҳам ўз ҳиссасини қўшаберади. Бизнинг партиямиз ва ҳукуматимиз ўзининг мана шу ишида Варшава шартномасида қатнашаётган мамлакатлар сиёсий консультатив комитетининг Бухарест декларациясига, Карлова Варидаги конференциянинг ҳужжатларига амал қилаберади.

Болқондаги аҳволга, Болқон мамлакатлари билан яхши қўшничилик муносабатларини ва ҳамкорликни давом эттиришга алоҳида эътибор бериб келдик ва эътибор бераверамиз. Кейинги йилларда бу йўлда муайян натижалар қўлга киритилди. Бироқ Европанинг бу қисмидаги аҳволнинг мураккаблигини ҳисобга олмоқдамиз. Бизнинг позициямиз аниқ ва равшан — биз Болқон мамлакатлари билан, шу жумладан жанубдаги қўшниларимиз билан ҳам алоқалар ва ҳамкорликни астойдил ривожлантириш тарафдоримиз.

Лекин, Грецияда бўлиб ўтган кейинги воқеалар сабабли Болгария жамоатчилиги ҳаяжонга тушаётганлигини бу ерда айтмасдан ўта олмайман. Демократия оёқ ости қилинаётганлиги, антикоммунистик кампания атайин авж олдирилаётганлиги, грек ватанпарварлари ва демократларининг ҳаёти хавф остида қолдирилаётганлиги халқимизни ташвишлантираётган фактлардир. Болқондаги бизнинг сиёсатимиз изчил ва ўзгармас сиёсатдир: Биз осойишталик, стабиллик бўлиши, демократия ва мустақиллик учун, Болқон ярим оролида ҳарбий-фашист диктатуралари бўлишига ва чет давлатларнинг аралашувига қарши, яхши қўшниларча ҳамжиҳатлик ва тинчлик бўлиши учун курашиб келдик ва курашмоқдамиз.

Биз ажойиб бир даврда яшамоқдамиз — халқаро реакция қутириб уринаётганлигига ва тинимсиз тазйиқ ўтказаётганлигига қарамай, жаҳон демократия ва социал тараққиёт йўлидан оғишмай бораётган даврда яшамоқдамиз. Ҳозирги вақтда империализмни жиловлаб қўйишга, унинг ёвуз ниятлари йўлига ғов солишга, жаҳонни қутқариб қолишга ва халқларнинг ҳозирги ҳаёти осойишталик билан ўтишини ва бахтли келажагини таъминлашга қодир бўлган жуда катта сиёсат ва ижтимоий кучлар бор. Жаҳон социалистик системаси, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати, миллий озодлик ҳаракати, прогрессив ва антиимпериалистик кучларнинг кенг фронти мана шундай кучлардир. Жипслашган ва қудратли бу кучлар тарихнинг муваққат қийинчиликлари ва мушкулликларига қарамай албатта енгиб чиқади.

Ўртоқлар!

Болгар—совет иттифоқчилигининг янги шартномасидан руҳланиб қаноатланаётган бизнинг халқимиз жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг қудратига таяниб, келажакка тағин ҳам дадил ва бардам бўлиб кўз ташлай олади. Ўзимиз танлаб олган йўлдан боришга маҳкам бел боғлаганимиз ҳолда, тантанали равишда шуни айтамизки, Болгария Халқ Республикаси билан улуғ Совет мамлакати ўртасидаги дўстлик, қардошлик ва иттифоқни, бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстлик ва иттифоқни ҳозирги ва келажак болгар авлодлари энг қимматли ғалаба, деб сақлаб қолажаклар, ривожлантира ва бойита беражаклар.

Қаҳрамон халқ — коммунистик жамият қураётган халқ бўлган совет халқига алангали қардошлик саломи!

Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети!

Жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг, халқаро коммунистик ишчилар ҳаракатининг қудрати ва бирлиги мустаҳкамлана берсин!

Яшасин тинчлик ва коммунизм!

БИЗНИНГ АХБОРОТ

«Менинг милициям»

Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтининг кино бўлими ходимлари «Менинг милициям» ҳужжатли-хроникал фильмни суратга олмоқдалар. Бу фильмда мамлакатимиз халқлари осойишталигининг посбонлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Фильм ижодкорлари Закавказье республикаларида бўлиб, ҳозир Тошкентга келдилар. Бу ерда улар бир неча кун бўлишиб, Ўзбекистон милициясининг ҳаёти билан танишадилар. Самарқанд ёдгорликларини кўрадилар ва ветеранлар билан учрашадилар.

Н. ҚУНДУЗОВ.

БАҲОР КИЙИМЛАРИ

Тошкент модалар уйи коллективи баҳор ва ёзда кийиладиган кийим-кечакларнинг янги, ундан ортиқ хилма-хил моделларини яратдилар.

Мода ижодкорлари баҳор ва ёзлик кийим-кечакларни нафис, хушбичим, чиройли, енгил ва арзон бўлишига катта эътибор бердилар. О. Скляровская, З. Вакунина, Г. Халоман, Н. Латиповалар яратган ипак, зиғир толаси ва читдан тикилган аёллар кўйлаги томошабинларнинг диққатини тортмоқда. А. Павицкая, Л. Белоусовалар боғча ва мактаб ёшидаги болалар учун ҳар хил матолардан тикилган ўнга яқин мода ижод қилдилар. Е. Чеканцева эркаклар учун баҳор костюми модасини ателье кўргазмасига тақдим қилди.

ХОТИРА ДАФТАРИ

Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилейи шарафига бағишлаб Шовот районида кекса коммунистлар ва меҳнат ветеранларининг «Хотира дафтари» ташкил этилди.

Н. РАЖАБОВ.

ХУШХАБАРЧИ

Қамбарали Эсоновни Ўзбекистон районидаги Файзиобод, Каттатагоб, Байнал қишлоқларида кексаю-ёш ҳурмат билан тилга олади. Бунинг боиси бор, албатта. Хушмуомала ва чаққон бу йигит ҳар куни қуёшдан эрта туриб хонадонларга хушхабар тарқатишга ошиқади. Касбига меҳр қўйган почтальон ҳар куни минг нусхадан ортиқ газета ва журнал, кўплаб хат, пенсия ва нафақа пулларини эгаларига етказиб беради. Ўтган беш йил ичида Қамбарали Эсонов ҳар уччала қишлоқ меҳнаткашларининг қадрдони бўлиб қолди.

Ш. Холматов.

ИТАЛИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ МОСКВАДА

МОСКВА, 12 май (ТАСС). Италия ташқи ишлар министри А. Фанфани Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан бугун Москвага келди.

Н. В. ПОДГОРНИЙ КАНАДАГА БОРАДИ

Канада конфедерациясининг 100 йиллиги ва Монреалдаги жаҳон виставкасида СССР миллий куни ўтказилиши муносабати билан Канада генерал-губернаторининг таклифига биноан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 1967 йил август ойида Канадага боради.

Брянск областига Ленин ордени топширилди

БРЯНСК. 12 майда бу ерда ўтказилган тантанали йиғилишда Брянск областига Ленин ордени топширилди. Область меҳнаткашлари Улуғ Ватан уруши даврида партизанлар ҳаракатида актив қатнашганликлари, немис-фашист босқинчиларга қарши курашда мардлик ва жасорат кўрсатганликлари учун ҳамда халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун ана шу юксак мукофотни олишга сазовор бўлдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Н. Шелепин бу мукофотни топширди. А. Н. Шелепин Брянск область меҳнаткашларининг Улуғ Ватанимизнинг бахт-саодати йўлидаги меҳнатларида янгидан-янги муваффақиятларга эришувларини тилади. (ТАСС).

ХУШХАБАРЛАР

● Калинин, Оржоникидзе ва Янгийўл районларининг сабзавотчилик хўжаликлари эртаги карамни йиғиштириб олишга киришдилар. Бу йил карам ўтган йилдагидан 15 кун олдин етилди. Тошкент областининг сабзавотчилари 300 гектар майдондаги карам туплари орасига биринчи марта чиринди тувакчаларида помидор кўчати ўтқаздилар.

● Янгийўлдаги пойафзал фабрикаси тежалган хом ашёдан тайёрланган пойафзал намуналарини ишлаб чиқарди ва иқтисод қилиш, тежамкорлик комиссиясининг шаҳар кўригига тақдим этди. Бу йилига 50 минг сўм фойда беради. Шаҳар саноати йил бошидан бери 1 миллион киловатт соат электр энергияси, 160 тонна ёнилғи ва мойлаш материали, кўп миқдорда ёқилғи ҳамда металл тежаб қолди.

Тошкент область партия комитети иқтисод қилиш, тежамкорлик соҳасида Янгийўл шаҳар партия комитети олиб бораётган ишни маъқуллади. Район ва шаҳар партия комитетларининг амалий фаолиятида бу тадбирдан фойдаланиш тавсия этилди.

● Ишчи ва қишлоқ мухбирларидан минглаб киши Мирзачўлдаги область ва район газета редакциялари ишига актив иштирок этмоқда. Ўзларининг биринчи слётига қатнашмоқ учун улар 11 майда Гулистонга тўпландилар. Сирдарё область партия комитетининг секретари М. Умбетов Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик кўришда матбуот активистларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

● Яқинда Тошкентдаги 3-пиво заводида минерал суви қуядиган янги автомат линия ишга туширилди. Автомат линия бир соатда 6000 шишага сув қуйиш қувватига эга. Ҳозир минерал сувлар цехи 4 та автомат линияга эга бўлди.

БАРЧА қардош бинокорлар қатори Одесса қурилиш поездининг пешқадам қурувчилари ҳам янги Тошкентни қуришда фаол иштирок этмоқдалар. Суратда: одессалик бинокор В. Сербинюк.

ОДЕССАЛИК бинокорлар пойтахтимиз марказида янги уй-жой биноларини қуришга киришдилар. Бу суратда: мастер В. Евзиков ва қурувчи Л. Пчельниковани иш устида кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотолари.

ҚУРИЛИШ КОНВЕЙЕРИ

«Голодностепстрой» қурилиш-монтаж бўлинмаларининг сеткали график бўйича олиб борган ишлари биринчи марта якунланди. Мирзачўлдаги учта йирик қурилиш трести механизациялашган кўчма колонналари ишлаб чиқариш программасини ҳамма кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажармоқда. Чўлқуварлар бу йил биринчи марта қурилишни ташкил этишнинг ана шу янги прогрессив усулига ўтдилар. Бу янги усулни «Оргтехстрой» институти ишлаб чиққан. Мирзачўлда сеткали планлаштириш бўлими ва комплектация тресги ташкил қилинди. Бу трест қурилиш майдончасига ускуна ва материалларнинг узлуксиз етказиб берилишини таъминламоқда.

Мутахассисларнинг мўлжалларига қараганда, сеткали графикнинг жорий этилиши чўлқуварларга юбилей йили программасини муддатидан бир ярим ой олдин бажариш имконини беради.

(УзТАГ).

ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

«Тантана ёғду сочган баҳор» «қардошларга очиқ қалблар!» «Дўстлик удуми билан». Туркман газеталарининг сўнгги сонлари ана шундай сарлавҳалар билан чиқди. Газеталардаги бутун-бутун саҳифалар бутун республиканинг эътиборини ўзига тортган воқеа — Туркманистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадасига бағишланган.

Репортажлар, мақолалар, фотоочерклар ва информацион хабарлар туркман халқи ўзининг ўзбек қардошларини зўр самимият билан кутиб олаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

Газета саҳифаларидаги материаллардан ташқари декада қатнашчилари билан бўлган учрашувларнинг ўзи ҳам дўстлик байрами тўғрисида, республикамиз маданиятининг равнақи тўғрисида ёрқинроқ тасаввур беради. Бундай учрашувлар жуда хилма-хил жойларда — Қорақум канали соҳилида, дала шийпонида, завод конвейери ёнида ва пармалаш вишкаси атрофида бўлиб ўтмоқда.

Борса келмасдаги 50-пармалаш вишкаси ёнида шундай учрашувлардан бири бўлиб ўтди. 50-пармалаш вишкасидан бир неча юз километр нарида, Қорақум канали сувидан баҳраманд бўлган бошқа бир қўриқдаги «Москва» совхозида худди шу вақт Ўзбекистон ССР халқ артисти Коммуна Исмоилова қўшиқ айтаётган эди. Нефтчилар сингари ўз меҳнатлари билан қардош Туркманистон шуҳратини ошираётган пахтакорлар унга ва республикамизнинг бошқа вакилларига таҳсин айтиб, қарсак чалишди.

Шу куни Ашхобод театрлари ва концерт заллари ҳамиша бўлганидек одамлар билан лиқ тўлган эди. Туркманистон пойтахтининг минг-минглаб аҳолиси СССР халқ артисти С. Эшонтўраевани, Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Юсуповни, республикада хизмат кўрсатган артист А. Азимовни, Навоий номли давлат академик Катта театрининг яккахон ашулачиси М. Страховани, филармониямизнинг бадиий коллективларини олқишладилар.

Маридаги Камина номли драма театри спектаклларида ўзбек санъатининг усталари М. Ғафуров, Ю. Мамутов, Г. Шерозиева, А. Фаёзовалар иштирок этишди.

Туркманистон меҳнаткашлари Ўзбекистонга, унинг халқига, унинг ҳозирги кунига ва порлоқ келажагига зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Концертлар, адиблар, композиторлар, рассомлар билан бўлаётган учрашувлар шундан далолат бериб турибди. Шу кунларда республиканинг саноат корхоналарида ва колхозларида Ўзбекистон тўғрисида лекциялар ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

Г. ЛИПШИЦ,
С. ФРОЛОВА,
(Ўзбекистон телеграф агентлигининг махсус мухбирлари)
Ашхобод шаҳри.

КОЛХОЗГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози 1966 йилда пахтачилик, чорвачилик, пиллачилик, боғдорчиликда юқори кўрсаткичларга эришди. Натижада бу хўжалик СССР Министрлар Совети ва Бутуниттифоқ касаба союзининг Қизил байроғи ва биринчи даражали пул мукофотини олишга сазовор бўлди.

Яқинда район марказида колхоз активларининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Сирдарё область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Е. Тасанбоев қарорни ўқиб берди ва колхоз раиси Т. Латипов, колхоз партия ташкилотининг секретари К. Сангинов ўртоқларга Қизил байроқни ва 10500 сўм пул мукофотини топширди.

Хўжалик деҳқонлари бу йил 2500 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта етиштириб, она-Ватанга 8 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга сўз бердилар.

Н. ИНОҚОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

ЧОРВАДОРЛАР ТУҲФАСИ

Оржоникидзе районининг азамат чорвадорлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, катта ғалабани қўлга киритдилар. Колхоз ва совхозларда совлиқлардан қўзи олиш топшириғи 107 процент қилиб бажарилди. Пландаги 27206 ўрнига 29007 бош соғлом қўзи олинди. Бу — ўтган йил шу даврдагидан салкам 1000 бош кўпдир.

Районда қўзилатиш давом этмоқда.

И. РУСТАМОВ.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ҲАМИША САФДА

Ҳаёт гўзалликка бой. Юртимизда ажойиб кишилар кўп. Яқинда мен хаёлимнинг бир чеккасини банд этган шундай одамни учратдим. Бу Собира Холдорова эди. У ўзбек аёллари орасидан чиққан тўнғич журналист, газета редактори ва талантли раҳбар эди.

Йиллар ўтди. Лекин унинг қалбида ҳамон ўша оташ, жўшқинлик. Собира опа бу сафар ҳам кўзимга шижоаткор, ғайратли бўлиб кўринди. Унинг оқ юзлари, меҳр тўла зийрак кўзларида ҳаёт балқиб турибди.

Собира опа Октябрь инқилоби бахт берган миллионлардан бири. 1924 йил... Собира Холдорова Тошкентдаги хотин-қизлар билим юртига ўқишга кирди. Ўша йили комсомолдан партия аъзолигига кандидат бўлиб ўтди. Актив жамоатчи сифатида уни «Янгийўл» газетасининг редколлегия аъзолигига киритишди. 1926 йилда бу газета «Янгийўл» журналига айланди. Унга С. Холдорова муҳаррирлик қилди.

Собира опа кейинчалик «Қизил Ўзбекистон» газетаси хотин-қизлар секторига бошчилик қилди ҳамда эски шаҳар Советининг депутати қилиб сайланди. У ҳаёт билан ҳамнафас бўлиш учун ўз билимини тинмай оширди. Москвага ўқишга борди. Пойтахтдан билимини ошириб қайтган Собира Холдорова «Шарқ ҳақиқати» газетасида редактор ўринбосари, кейинчалик Самарқандда чиқадиган «Ишчи» газетасининг муҳаррири бўлиб ишлади.

Ажойиб ташкилотчи, толмас коммунист маҳаллий Советларга кўп марта депутатликка сайланди, Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, хотин-қизлар озодлигини, уларнинг ҳуқуқини ҳимоя қилиш, республикамиз маданиятини юксалтириш ишларида зўр маҳорат кўрсатди.

— Биласизми синглим, — деди у мамнун, — мен элимиз қудрати тез ошаётганидан беҳад хурсандман. Юртимизда қанчадан-қанча завод, фабрика, комбинатлар, корхоналар, мактаб, клублар қурилди. Бари халқ учун... Булар ҳаммаси жуда тез қурилмоқда! Илгари-чи?! Ниҳоят даражада мушкул эди. Сизга айтсам, ҳайрон қоласиз. 1936 йили Киров район партия комитетининг секретари бўлганимда янги бинолар тиклаш учун қурилиш материаллари етишмас, техника ночор эди. Ҳозир эса қурилишларда ўзга манзара. Халқ учун жуда қулай шароит, енгиллик туғдирилмоқда.

Собира опа ҳозир ҳам қаддини букмай, кексаликка сўз бермай жамоат орасида ташвиқот-тарғибот ишлари олиб бормоқда, матбуотда фаол қатнашмоқда. Собира опа жамоат орасидаги тарбиявий фаолияти учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини олган. Яқинда республика «Билим» жамияти ҳам унга яна Фахрий ёрлиқ топширди.

Ҳозир Собира Холдорова Чилонзор район Советининг депутати ва Ўзбекистон ССР Олий Советида консультант сифатида ҳам тинмай ишламоқда.

И. ШАРОФХЎЖАЕВА.

ДИПЛОМАТЛАРДА ЯХШИ ТААССУРОТ ҚОЛДИ

Европа, Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг Москвадаги дипломатия ваколатхоналарининг Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қилаётган бошлиқларининг бир группаси 12 майда кўп жойларни кўздан кечириб, яна бир марта ҳайратда қолдилар.

Меҳмонлар мамлакат рангли металлургиясининг энг муҳим марказларидан бири — Олмалиқ шаҳрининг оқ тошдан ясалган кўп қаватли биноларини кўриб таажжубда қолдилар. 95 минг аҳолиси бўлган бу шаҳар тоғ этакларида жойлашган бўлиб, бундан ўн олти йил муқаддам чўпонлар ана шу ерларда молларини боққанликларини элчиларга айтиб беришди.

Олмалиқ раҳбарлари дипломатларга мурожаат қилишиб, уларга 1970 йилда бу ерга келингиз ва аҳолиси 200 минг кишидан иборат бўладиган шаҳар билан танишиб чиқа оласиз, деб таклиф қилдилар. Ўзбекистон рангли металлургиясининг пойтахти ўз саноати жадал суръатлар билан ривожланганлиги туфайли шу қадар тез ўсди.

В. И. Ленин номидаги Олтин топган қўрғошин-рух ва мис комбинати шаҳарнинг энг йирик корхонасидир. Ўз ҳаётида кўп нарсани кўриб билган дипломатлар бу корхонани ҳам кўздан кечириб ҳайратда қолдилар. Меҳмонлар корхонанинг мис—молибден қазиб чиқариладиган Қалмақир конида бўлдилар ва қўрғошин-рух саралаш фабрикасида ишлаб чиқариш технологияси билан танишдилар.

Комбинат директори П. С. Покловский чет эллик элчиларнинг кўп саволларига жавоб беришга зўрға улгуриб турди. У совет рангли металлургиясининг жуда катта карьери олдида туриб, кон инженерлари бу ерда 560 метр чуқурликдан маъдан қазиб чиқариш ниятида эканликларини дипломатларга маълум қилди. Карьернинг чуқурлиги ҳозирнинг ўзидаёқ 120 метрга етди.

— Конда одамларнинг жуда кам учраб туришига сабаб нима? — деб савол беришди меҳмонлар.

— Руда чиқаришдаги ҳамма ишларни машиналар бажаради, — деб жавоб қайтарди директор.

Меҳмонлар металлургларнинг саройига ҳам қойил қолдилар. Элчилар бу ерда шаҳар ижроия комитетининг вакиллари билан учрашдилар.

Тошкент область ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайхов меҳмонларга бундай деди:

— Олмалиқ — областимиздаги ёш социалистик шаҳарларнинг бири, холос. Кейинги йилларда бизда кўмирчилар шаҳри Оҳангарон, химиклар шаҳри Чирчиқ, қора металлургия ходимлари шаҳри Бекобод каби йирик саноат марказлари вужудга келди.

Цейлон элчиси Бенжамин Ф. Перера Олмалиқ раҳбарлари билан суҳбат вақтида бу сафардан хурсанд бўлганликларини айтиб берди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институтига қилинган саёҳат меҳмонларда кучли таассурот қолдирди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти И. М. Мўминов республикада фаннинг ривожланиши тўғрисида дипломатларга гапириб берди, ядро физикаси институтининг директори, республика Фанлар академиясининг академиги У. О. Орифов шу институтнинг иши билан дипломатларни таништирди.

Дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари шу куни Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний назоратини ва «Ўзбекфильм» киностудиясини бориб кўрдилар.

А. ЕРШОВ, Е. МАЙОРОВ.
УзТАГ мухбирлари.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Халқаро ҳаёт

ВЬЕТНАМ Демократик Республикаси. Ланг Сон вилоятидаги Бинь Жиа ўрмончилик хўжалигининг ходимлари ўтган йили йиллик топшириқни 120 процент адо этган эдилар. Улар Хо Ши Миннинг туғилган куни — 19 май шарафига ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб ишлашяпти. Суратда: ёғочларни жўнатишга тайёрлаш пайти.

ВНА — ТАСС фотоси.

МЕДИКЛАР НОРОЗИЛИК БИЛДИРМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 11 май. (ТАСС). АҚШдаги 25 йирик университет медицина факультетларининг неча юзлаб студентлари имзо чеккан баёнотда: биз Америка армиясида хизмат қилишдан бош тортамиз, чунки Вьетнамдаги урушда қатнашишни истамаймиз, дейилади. Биз беҳисоб азоб-уқубат келтирган бу уруш инсон уқубатларининг олдини олиш ва уни енгиллаштириши лозим бўлган касбимизнинг олижаноб мақсадларига зид ва адолатсиз уруш деб ҳисоблаймиз, дейилади баёнотда.

Медик студентларнинг Вьетнамдаги урушга қарши норозилик ҳаракати ташкилотчиларидан бири Майкл Смит Сан-Францискода бўлган матбуот конференциясида мана шу ҳужжатни ўқиб берди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

ХАНОЙ, 11 май. (ТАСС). Вьетнам Информация агентлигининг Озодлик агентлигига асосланиб хабар беришича, Куангчи вилоятида ҳаракат этаётган Жанубий Вьетнам Озодлик армиясининг жангчилари 7 майгача бўлган 14 кун мобайнида душманнинг 2800 солдат ва офицерини, жумладан 2.100 америкаликни ўлдирганлар ёки ярадор қилганлар.

Ватанпарварлар шу давр мобайнида кўп миқдорда ҳарбий қурол-аслаҳани ўлжа қилганлар, душманнинг кўпгина ҳарбий транспорт воситаларини яксон қилганлар.

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

АНГЛИЯ

ЛОНДОН. «Свон энд хантер» компанияси машинасозлик саноати чизмакашлар уюшмаси аъзоларидан 1700 киши катта ғалабани қўлга киритди: кемасоз корхона эгалари тўққиз ҳафта илгари эълон қилган локаут ишчиларни ёппасига ишдан бўшатишни бекор қилиб, музокараларни бошлаб юборишга рози бўлдилар.

Локаут маъмурият касаба союз аъзоларининг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини қондиришдан бош тортганлиги муносабати билан касаба союз аъзолари Уолсенддаги кемасозлик корхоналарида иш ташлаганларидан кейин эълон қилинган эди.

ЯПОНИЯ

ТОКИО. Япониядаги энг йирик портлардан бири бўлган Кобэ портининг юк ташувчи ишчиларидан 3.5 минг киши 48 соатлик забастовка ўтказди. Юк ташувчиларнинг иш ҳақини ошириш ҳақидаги талабини порт ходимларининг касаба союзлари ҳам қўллаб-қувватладилар.

МАЛИ

БАМАКО. Бамако меҳнат биржаси биноси олдида оммавий митинг бўлди. Бу митинг Бамако хусусий кинотеатрлари ходимлари забастовкасининг тамом бўлиши муносабати билан Мали меҳнаткашлари миллий союзининг даъвати билан уюштирилган эди.

Икки ажнабий компания — «Секма» ва «Комасико» компаниялари забастовка қилинган кунлар учун ишчиларга компенсация тўлаш, кинотеатрларда меҳнат шароитини яхшилаш тўғрисида Мали касаба союзларининг шартларини қабул қилдилар.

«Секма» ва «Комасико» компанияларининг Малидаги агентлари 1 май арафасида меҳнаткашларнинг халқаро байрами муносабати билан фильмларни намойиш қилишдан бош тортганликлари бундан олдин хабар қилинган эди. Забастовка ана шу тадбирга норозилик билдириш юзасидан бошланган эди.

ФИНЛЯНДИЯ

ХЕЛЬСИНКИ. «Несте» акциялик жамиятининг Порво ва Наанталидаги нефтни қайта ишлаш заводлари ишчиларидан 400 га яқин киши янги коллектив шартномаларнинг шартлари ҳақидаги музокаралар тўхтатилганидан кейин забастовка бошлашди. Иш ҳақини ошириш миқдори тўғрисида томонларнинг фикри мос бўлиб тушмаганлиги сабабли музокаралар барбод бўлди. (ТАСС).

РЕПРЕССИЯЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

АФИНА, 11 май. (ТАСС). Марказ иттифоқининг раҳбарларидан бири А. Папандреу кеча Аспид иши бўйича терговчи томонидан сўроқ қилинганидан кейин турмага қамалди. У, Афинадаги «Авероф» турмасида ётибди. Ички ишлар министри Патакоснинг айтишича, Аспид иши учун А. Папандреунинг жавобгар эканлиги тўғрисидаги далиллар тергов вақтида аниқланган.

Унинг отаси — марказ иттифоқининг раҳбари Г. Папандреу кеча ҳарбий госпиталдан Афина яқинидаги Кастрида ўз резиденциясига кўчирилган. Г. Папандреу бу ерда ўз уйидан ҳеч қаёққа чиқарилмайди. Генерал Кацотас, собиқ министр Мицотакис ва «Элефтерос» газетасининг директори Пурнарас ҳам шаҳар атрофидаги меҳмонхонадан ўз уйларига кўчирилган. Ички ишлар министрининг талабига биноан, улар сиёсий ишдан воз кечиш тўғрисидаги аризани имзолаганлар.

«ПРАВДА» МУХБИРИ ПЕКИНДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ПЕКИН, 11 май. (ТАСС). «Правда»нинг Хитой Халқ Республикасидаги ўз мухбири В. М. Пасенчук бугун Пекиндан Ватанига жўнаб кетди. Хитой маъмурлари В. М. Пасенчукдан мамлакатдан чиқиб кетишини ҳеч бир асоссиз талаб қилганликлари сабабли у Хитойдан чиқиб кетди.

Пекин вокзалида В. М. Пасенчукни социалистик мамлакатнинг мухбирлари самимий кузатиб қўйишди. Чет эл телеграф агентликлари ва газеталарининг вакиллари бўлган мухбирлар, бир қанча мамлакатларнинг Пекиндаги элчихоналари матбуот — атташелари ҳам совет журналистини кузатиб қўйиш учун келишди.

ИРОҚНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

ҚОҲИРА. МЕН агентлигининг хабар беришича, Бағдодда Ироқнинг янги ҳукумати тузилганлиги тўғрисида республика декрети эълон қилинди. Министрлар кабинетига президент Абдил Раҳмон Ориф бошчилик қилади. (ТАСС).

УРУГВАЙДА НАРХ-НАВО ОШИБ КЕТДИ

МОНТЕВИДЕО, 12 май. (ТАСС.) Саноат ва савдо министрлигининг ойлик докладида айтилишича, шу йилнинг дастлабки тўрт ойи ичида Уругвайда нарх-наво 26 процент чамаси кўтарилган. Озиқ-овқат маҳсулотларининг нархлари айниқса ошиб кетган.

ГОЛЛАНДИЯ ҚОРАЛАМОҚДА

ГААГА. Голландия Грециядаги ҳозирги ҳарбий режимни қоралайди ва мамлакатда парламент демократияси дарҳол тикланади, деб умид билдиради. Голландия ташқи ишлар министри Иозеф Лунс ана шундай деди. (ТАСС).

ЯНА ЯДРО ҚУРОЛИ ПОРТЛАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. Невада штатидаги полигонда яна ер остида ядро қуроли портлатилди. (ТАСС).

ЖАКАРТАДАГИ ҲУКМ

НЬЮ-ЙОРК. ЮПИ агентлиги мухбирининг Жакартадан хабар беришича, Жакартада Индонезиянинг собиқ президенти Сукарно саройи посбонлари аъзолари устидан ўтказилган суд тугади. Улар 1965 йил 30 сентябрь воқеаларида қатнашган, деб айбланган эдилар. Жакарта ҳарбий гарнизонининг трибунали айбланувчилардан бирига ўлим ҳукмини чиқарди. Бошқа айбланувчилар турли муддатларга қамоқ жазосига ҳукм қилиндилар. (ТАСС).

ҚАҲРАМОНЛАР ИЗИДАН

Тўрт совет жангчиси — А. Зиганшин, Ф. Поплавский, А. Крючковский ва И. Федотовларнинг 49 кун давомида очиқ океанда қолиб қутқазилганликларига етти йил тўлди. Кўпгина газетхонларни ҳозир ана шу жангчиларнинг ҳаёти қизиқтирмоқда. Бу, редакцияга келаётган хатлардан кўриниб турибди. Биз бугун газетхонларга қаҳрамон баржа командири Асхад Зиганшин тўғрисида ҳикоя қиламиз.

Асхад Зиганшин ҳозирги кунда ёрдамчи кемада катта механик вазифасида ишламоқда. Океан тўфонларидан қутқазилиб, Асхадга ҳарбий хизматни ўтаб бўлганлиги, энди тинч ижодий меҳнатга қайтиши ҳақида ҳужжатларни расмийлаштириб берганларида у иккиланиб қолди. Чунки унинг иродаси яна денгизни қумсади. Шунинг учун ҳам у денгизчилар мактабига ўқишга кирди.

Асхад билан юзма-юз биринчи учрашувимиз. Денгизчилар кийимидаги қорачадан келган ўрта бўйли йигит биз билан самимий саломлашади. Билим юртининг навбатчиси Асхадни менга «қозонлик ҳамшаҳрим» деб таништирди. Мана, биз у билан қуюқ суҳбатлашиб ўтирибмиз. Унинг кейинги тақдирига боғлиқ воқеалар суҳбатнинг мағзини ташкил этди. У билим юрти, ўқитувчилар, ўзи билан билим олаётган жанговар дўстлари тўғрисида бизга шавқ-завқ билан гапириб берди.

Асхадни ўқув бўлимига чақириб қолишди. Бўлимда уни кўп

АСХАД ЗИГАНШИН ҲУЗУРИДА

<> <>

ушлаб туришмади. Кечқурун мен ундан ўқув бўлимига нега чақиришганлигини сўраганимда, у шундай жавоб қилди:

— Аллақандай илмий-текшириш институтидан келишибди. Менга туҳфа олиб келишибди. Биз офатга учраган пайтимизда Камчатка қирғоқлари яқинида умид билан хат ташлаган эдик. Ўшани топишганмиш. Мен бу биз ёзган хатга ўхшамайди: «Денгизчилар сиёҳ билан ёзишармиди», — дедим. Оддий қалам билан ёзилган хатни менинг номимдан ташлаган эдик...

Биз Асхад ва унинг ўртоқлари ҳаёти билан билим юртида яхшигина танишиб олдик. Билим юртига қабул қилинган курсантлар катта тажрибага эга бўлиб, уларнинг ҳаммаси ўрта мактабни битирганларидан сўнг бу ерга қабул қилинганлардан. Фақатгина Асхад саккиз йиллик, унинг жанговар дўстлари Толик ва Филиплар эса еттинчи синф маълумоти билан қабул қилинишган эди. Шунинг учун улар баъзи фанлардан анчагина қийналиб қолишди. Кечқурунлари кўпчилик кинотеатр, театр ва сайргоҳларга шошилса айримлари кутубхонада қолишиб, дарсларга тайёрланадилар.

Шундай қилиб, аудиториялар, кутубхоналар орқада қолди. Жанговар дўстлар билим юртини муваффақиятли тамомлаб, ишга юборилдилар...

Яқинда Асхадни Севастополда учратиб қолдим. У «Курсограф» кемасида кўп кунлик сафардан қайтиб келган экан. Бу учрашувимизда бамайлихотир ва батафсил суҳбатлашдик. Буни қарангки, навбатдаги сафарда ҳам у очиқ денгизда 49 кун бўлибди. Ўхшашликни қаранг! Асхад ана шу 49 кунлик сафарида кундалик тутибди. Кундаликларни бирбир варақлаб зўр қизиқиш билан ўқиб чиқдим. Унда жуда-жуда мазмунли воқеалар қайд қилинибди.

Асхад ҳозир бола-чақали. Унинг хотини Рая уста пазанда. Унинг қўли билан тайёрланган лаззатли таомларни бирга баҳам кўрдик. Овқат пайтида ҳам, суҳбатлашаётганимизда ҳам, Асхад ўйчан кўринди. Балки у 49 кун давомида дўстлари билан оч-наҳор қолганлигини эслаётгандир. Балки, денгизни, қадрдон кемасини соғингандир...

Кейинги сафаримда Зиганшиннинг қизи Галя билан танишиб, қадрдонлашиб олдик. Галя менга отаси совға қилган ажойиб ўйинчоқларни, кичик радио приёмнигини кўрсатди. Асхад билан узоқ суҳбатлашдим. Мен Камчаткага кетаётганимни айтдим. Ундан бу ўлка тўғрисида анча нарсаларни сўраб-билиб олдим. Мен унинг жанговар ҳаёти, босиб ўтган жойларини сўраганимда юзига табассум ёйилди...

Н. ИЛЬЕНКО,
камчаткалик журналист.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма районларида ҳавонинг қуруқ келиши, ёғингарчилик бўлмаслиги кутилади. Жанубий-Шарқ томондан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсиб туради. 25-30 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво бир оз булутли бўлса ҳам ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси 11-13, кундузи 25-27 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қўшиқлар, 9.30 — Музикали танаффус, 9.45 — «Зарбдор» (тож.), 10.10 — Концерт, 10.30 — Қўшиқлар (Тошкент ҳақида), 11.10 — Қадимий Бухоронинг бугунги куни, 11.25 — Куйлар, 12.15 — Спорт (рус.), 12.30 — Ўзбек операларидан парчалар, 13.30 — Лирик куй ва қўшиқлар, 16.10 — Туркманистонда ўзбек адабиёти ва санъати декадаси кундалиги, 16.20 — Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан. «Бўронли кунлар» (музикали ҳикоя), 17.20 — Уйғур куйлари, 18.10 — Концерт (ёш ижрочилар), 18.30 — Симфоник рақслар, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси, 20.30 — Рақс куйлари, 21.25 — Концерт (пахтакорлар учун), 22.10 — Концерт, 23.10 — Лирик концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Кинофильм (болалар учун), 17.20 — Қувноқ минутлар (болалар учун), 17.50 — Телевизион янгиликлар, 18.05 — Меҳри қуёшлар («Ёшлик» студияси), 18.45 — Шанба оқшоми (концерт).

19.30 — Телевизион янгиликлар (рус тилида).

19.40 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 16.55 — Эшиттиришлар программаси, 17.00 — Кинофильмлар, 17.20 — Пионерлик ишлари ҳақида, 17.45 — Кинофильм, 17.55 — Наримон Наримонов (ҳужжатли фильм), 18.25 — Телевизион янгиликлар, 18.35 — Здоровье (илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси), 19.10 — Салом, баҳор (концерт).

Ўзбек тилида: 20.05 — Спорт янгиликлари, 20.35 — Телевизион янгиликлар, 20.45 — Лира (жаҳон халқларининг чолғу асбоблари), 21.35 — «Ы» операцияси ва Шурикнинг бошқа саргузаштлари (кинокомедия).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 13/V да Тошкент давлат консерваториясини битириб чиқувчилар иштирокида Опералардан парчалар. Кеч соат 7 яримда бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/V да Парвона, 14/V да Оқ кабутар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13, 14/V да Фарҳод ва Ширин.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6 ва 9-15 минутда).

Севги давоси — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Жаҳаннам гирдобида икки йил — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Уруш ва тинчлик — «МОСКВА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Разведкачининг жасорати — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).

Тоҳир ва Зуҳра — «СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Вахтангов (ҳужжатли фильм) — «ФЕСТИВАЛЬ» (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Сеҳрли халат — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 да).

Виждон амри билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ярим ва 10 да)

Жаҳаннам гирдобида икки йил — «ФЕСТИВАЛЬ».

Севги давоси — «ХИВА».

Ғазаб — КАФАНОВ номли.

Севиш тақиқланади — «1 МАЙ».

«Шантеклэр» маликаси — «УДАРНИК».

ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ

1967/68 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Классик рақс бўлимига умумий таълим мактабининг 3-синфини тамомлаган 10-11 ёшдаги ўғил ва қиз болалар қабул қилинади. Ўқиш муддати 8 йил.

Халқ рақси бўлимига умумтаълим мактабининг 6-синфини тамомлаган 13-14 ёшдаги маҳаллий миллат ўғил ва қиз болалари қабул қилинади. Ўқиш муддати 4 йил.

Халқ рақси бўлими республиканинг музикали драма театрлари ва халқ рақси ансамбллари учун балет артистлари тайёрлайди.

Тошкент шаҳрида ва Тошкент областида ёшовчилар учун танлаш комиссияси 29, 30, 31 майдан, бошқа жойларда яшовчилар учун 24, 25, 26 августда эрталаб соат 10 дан ишлайди.

Аризалар қабул комиссиясига тақдим қилинсин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 31, Педагогическая кўчаси, 31-уй, телефон 5-16-83 (3, 9, 11-троллейбуслар, 24-автобуснинг «Баранов» остановкаси).

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант вазифаларда ишлаш учун:

гидромелиорация системасидан фойдаланиш кафедраси профессорлари;

кафедра доцентлари: КПСС тарихи, қишлоқ хўжалигида электр энергияси ишлаб чиқариш ва тақсимлаш (электр станциялари, подстанциялар ва системалари курси бўйича), илмий коммунизм (фалсафа курси бўйича), тракторлар ва автомобиллар, қишлоқ хўжалик машиналари;

кафедра старший ўқитувчилари: назарий механика, олий математика, машина-трактор паркидан фойдаланиш, рус тили, сув оқими ва йўлини бошқариш, гидромелиорация ишлари технологияси ва ташкил этиш;

кафедра ассистентлари: ўзбек ва рус тилларида дарс олиб бориш учун КПСС тарихи, инженерлик конструкцияси, асос ва пойдевор, олий математика, металлар технологияси, илмий коммунизм, химия (2 ўрин), физика;

Ўқув-консультация пункти старший ўқитувчилари: КПСС тарихи (Самарқанд шаҳри), олий математика (Нукус ва Янгиер шаҳарлари), чизма геометрия ва чизмачилик (Самарқанд шаҳри).

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилади: Тошкент шаҳар, Учительская кўчаси, 39-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ЎЛКА МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант вазифаларда ишлаш учун:

лабораториялар бўйича: умумий физиология — старший илмий ходим (5 ва ундан кўп йил иш стажига эга бўлган фан доктори ёки кандидати), овқат хазм қилиш физиологияси — младший илмий ходим, ошқозон-ичак патологияси — икки старший илмий ходим (5 ва ундан кўп йил иш стажига эга бўлган фан докторлари ёки кандидатлари), младший илмий ходим, патогистология — старший илмий ходим (5 ва ундан кўп йил иш стажига эга бўлган фан доктори ёки кандидати), фармакотерапия — старший илмий ходим, врач-терапевт, кардиолог (5 ва ундан кўп йил иш стажига эга бўлган фан доктори ёки кандидати), младший илмий ходим, озиқланиш — младший илмий ходим.

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Новогородская кўчаси, 28-уй.

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант вазифаларда ишлаш учун

кафедралар бўйича: сиёсий иқтисод (икки доцент), фалсафа (мудир, профессор ёки доцент), органик ва физколлоидли химия (доцент), агрохимия (доцент ва икки ассистент), тутшунослик (мудир, профессор ёки доцент), қишлоқ хўжалик мелиорацияси (ассистент), статистика (икки ассистент), ипакшунослик (ассистент), қишлоқ хўжалик машиналари (ассистент).

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилади: Тошкент область, Орджоникидзе район, Ялонғоч қишлоғи.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЖУРНАЛЛАРИГА ИККИНЧИ ЯРИМ ЙИЛ УЧУН

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Животноводство,
Закупки сельскохозяйственных продуктов,
Защита растений,
Земледелие,
Картофель и овощи,
Кукуруза,
Охота и охотничье хозяйство,
Птицеводство,
Сельская новь,
Садоводство,
Свиноводство,
Сельский механизатор,
Сельское хозяйство Узбекистана,
Техника в сельском хозяйстве,
Хлопководство,
Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ва бошқалар.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

Обуначилар диққатига!
Марказий партия журналларига

ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Агитатор,
Вопросы истории КПСС,
Коммунист,
Партийная жизнь,
Политическое самообразование,
Проблемы мира и социализма,

Республика журналлари:
Агитатор Узбекистана,
Коммунист Узбекистана,
Партийная жизнь,
Партия турмуши,
Ўзбекистон агитатори,
Ўзбекистон коммунисти.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

ЦЕНТРОСОЮЗ

В. В. Куйбишев номли Самарқанд кооператив институти қуйидаги мутахассисликлар бўйича 1967/68 ўқув йилининг I КУРС

кундузги ва сиртқи бўлимига

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

товаршунослик ва саноат моллари савдосини ташкил этиш, товаршунослик ва озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш, савдо иқтисоди, бухгалтер ҳисоби, умумий овқатланиш иқтисоди (кундузги бўлим), умумий овқатланиш технологияси ва ташкил этиш.

Кундузги таълимнинг ҳамма мутахассислиги бўйича ўқиш муддати 4 йил, сиртқи таълим — 5 йил, инженер-технолог мутахассислиги учун кундузги таълим — 5 йил, сиртқи таълим — 6 йил.

Институтга кирувчилар ўрта мактаб программаси ҳажмида имтиҳон топширадилар. Товаршунослик мутахассислиги учун: математика (ёзма ва оғзаки), химия (оғзаки); иқтисодий мутахассислик учун (бухгалтер ҳисоби, савдо иқтисоди) математика (ёзма ва оғзаки), география (оғзаки); инженер-технолог мутахассислиги учун: математика (оғзаки), физика (оғзаки), химия (оғзаки).

Бундан ташқари (ҳамма мутахассислик бўйича), кирувчилар она тили ва адабиётидан ёзма имтиҳон топширадилар.

Ариза ва ҳужжатлар: кундузги таълим — 20 июндан 31 июлгача, сиртқи таълим — 31 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари: кундузги таълим — 1 дан 20 августгача, сиртқи таълим — 1 дан 15 июлгача, 8 дан 22 августгача ва 1 дан 10 сентябргача.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), олий ўқув юртига кириш учун характеристика, таржимаи ҳол, медицина справкаси (286 форма), 4 фотосурат (бош кийимсиз 3×4 см.), корхона ёки нотариусдан тасдиқлатилган меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий учётга олинганлиги тўғрисидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд шаҳар, Коммунистическая кўчаси, 41-уй. Тошкент филиали — Тошкент шаҳар, 56, Циолковский кўчаси, 325-уй; Андижон ўқув-консультация пункти — Андижон шаҳар, Навоий проспекти, 96-уй.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В33142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ А — 111. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р. 00934